

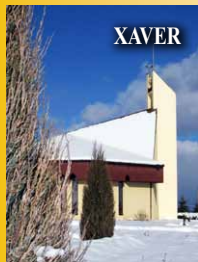
XAVER

časopis banskobystrických bohoslovcov
ročník XXII.

4/2013

**Vianočné číslo
s kalendárom na nový rok**

OBSAH

XAVER

XAVER

Časopis bohoslovcov
Kňazského seminára
sv. Františka Xaverského
v Banskej Bystrici – Badíne

vychádza ako občasník
rozširuje sa svojpomocne
ročník: XXII.

číslo: 4/2013

šéfredaktor
Juraj Kiss

jazyková korektúra
Mgr. Erika Brezánka

teologický poradca
ThLic. Ján Viglaš

technické a grafické spracovanie
Roman Klaška, Lukáš Priškin,
Jozef Benčat

predná obálka: seminárna kaplnka
foto: seminárny archív

adresa redakcie
Kňazský seminár sv. Františka Xaverského
Banská 28
976 32 Badín, Slovakia

tel: +421 48 418 2602

e-mail: redakcia@xaver.sk

web: www.xaver.sk

bankové spojenie časopisu
4015367858/7500

cirkevné schválenie

Biskupský úrad B. Bystrica, č. 1377/98

tlač: DEVIN printing house, Bratislava

ISSN 1335-2628

Neoznačené foto v časopise je
zo seminárneho archívu a internetu.

News.....	4
Čas Vianoc sa nedá nahradiť niečím iným.....	6
Vianočné zvyky a symboly.....	8
Vianoce ako.....	10
O pohľade ženy na kňaza a o poslušnosti a slobode.....	12
Ak chceš.....	14
Chrám.....	16
Kalendár.....	17
Bojovníci svetla.....	21
Sedembolestná Panna Mária - história sviatku....	22
Kto ešte dnes píše listy?.....	24
Hudobný génius.....	26
Slovom žalmu k jubileu.....	28
Mám všetko.....	30
Skúška ohňom.....	32
Biblická tajnička.....	33
Ustavične sa radujte v Pánovi.....	34

šéfredaktor Juraj Kiss	distribúcia a redaktor Dominik Kučera	redaktor František Veverka	redaktor Marián Juhaniak
			
redaktor Martin Mihál	redaktor Dominik Sňahníčan	redaktor Patrik Špánik	redaktor Matúš Sliacky
			
redaktor Patrik Hrmó	grafik Jozef Benčat	grafik Lukáš Priškin	grafik Roman Klaška
			

Milí čitatelia vianočného čísla časopisu Xaver,

z Lukášovho evanjelia vieme, že radostnú zvesť o narodení Božieho Syna v Betleheme vyjadrujú nebeské zbory tajomnými a hlbokými slovami: „Sláva Bohu na výsostiach“ (por. Lk 2, 14).

Myslím si, milí čitatelia, že táto nebeská štruktúra vyjadrenia radosti (naviazaná na vtelenie a narodenie Pána Ježiša) je predobrazom či typom pre všetky naše životné cesty. Ved' život každého uvažujúceho človeka (teda aj všetkých našich drahých seminaristov) je neľahkým životom skúšky. Človek musí denne zápasit' o pravé dobro vo svojom srdci i okolo seba – doma, v škole, na ulici, v práci... Musí sa stále silno premáhať a usilovať sa každý deň sám žiť dokonale i presadzovať pravé objektívne hodnoty okolo seba. Tento zápas, tento trvalý boj by však nebol možný, keby onen uvažujúci človek nemal dostatočne silný motív: prečo to robím, prečo sa takto namáham, prečo mám robiť len dobro (a nie napríklad zlo, ktoré sa neraz javí ako ľahšie).

Prvým a hlavným motívom je – a musí byť – to anjelské zborové zvolanie: Sláva Bohu na výsostiach (vzor z narodenia Pána Ježiša)! Všetko robiť (teda aj žiť) na Božiu slávu. Vianoce takto vedú človeka k tomu, aby sa zastavil v bežnom zhone a pokojne pouvažoval. A to nie nad hocičím, nad hocijakou profánnou banalitou, ale nad tým najhlavnejším – nad zmyslom ľudského života; nad kardinálnou pravdou: človek žije preto, aby vzdával Bohu slávu. Namáha sa preto, aby on – a jeho život – oslávil Boha.

Pravdaže, nevieme vopred, aké budú konkrétne životné kroky, situácie či okolnosti tejto Božej oslavy; nevieme, čo „teraz a tu“ oslávi Boha. Nikto z ľudí nevidí do budúcnosti a do Božích prozreteľnostných plánov. Raz to môže byť úspech v škole či v práci – inokedy to môže byť kresťanský znášaná choroba – inokedy neúspech, krach vlastnej firmy či dokonca smrť najbližšej osoby. Nevieme. Pán Boh, ako najdokonalejší majster a originálny Autor ľudských životov, to vie sám.

Uvažujúcemu a veriacemu človeku preto ostáva len jediná starosť (opäť podľa vzoru Pána Ježiša) – plniť Božiu vôľu. Jedine to naozaj oslávi Boha. Jedine to je na pravú Božiu slávu. A čo je Božia vôľa – ako ju spoznať? Boh sa ľudom prihovára cez svedomie (najlepšie cez formované svedomie) a cez hlas Kristovej Cirkvi.

Nech nám všetkým pomáha narodený Pán, aby sme v našom živote dokázali plniť Božiu vôľu, a tak najkrajšie oslávil Pána Boha – „Sláva Bohu na výsostiach!“

J. E. Mons. Marián CHOVANEC
banskobystrický diecézny biskup

Ani v tomto vianočnom čísle nemôžu chýbať informácie o najnovších udalostiach z prostredia nášho seminára.

SLOVOM ŽALMU K JUBILEU

V dňoch 14. októbra a 11. novembra 2013 sa v seminári už tradične uskutočnili dve stretnutia Slovom žalmu k jubileu. K Roku viery nás s témami októbrového stretnutia – Viera Cirkvi Východu i Západu a Žalm 136 s podtitulom Hymnus na Božie milosrdenstvo – oboznámili vladyka Milan Lach SJ, prešovský pomocný biskup, a biblišta Blažej Štrba. Prednáškam novembrového stretnutia – Spása nepokrstených a Žalmu 139 s podtitulom Cesta pod Božím dohľadom – sa venovali profesor dogmatickej teológie Anton Adam a biblišta Pavel Vilhan.

MISIJNÁ NEDEĽA POKRAČOVALA NÁVŠTEVOU PÁTRA JAKUBOVA

Misijný večer v pondelok 22. októbra 2013 sa stal pokračovaním misijnej nedele. Seminaristi a ich predstavení boli poctení návštevou pátra Viktora Jakobova, riaditeľa pápežských misijných diel na Slovensku. Páter Jakobov najskôr predstavil krátkometrážny dokumentárny film o bohoslovoch a formácii v kňazskom seminári v Benine. Po ňom sa otvorila diskusia, kde sa bohoslovci mohli viac dozvedieť nielen o formácii, ale aj o Cirkvi, misionároch a súčasnej situácii v tejto oblasti.

CYRILOMETODSKÁ KONFERENCIA V BADÍNE

V sobotu 26. októbra 2013 sa v seminári konala vedecká konferencia s názvom Duchovné a kultúrne poslanstvá sv. Konštantína-Cyrila a Metoda. Zúčastnili sa na nej nielen členovia spolkov a inštitúcií, ale aj učitelia, kňazi či mnohí záujemcovia. Stretnutie sa začalo svätou omšou v kaplnke kňazského seminára, po ktorej sa v seminárnej aule uskutočnila séria prednášok. Prednášajúcimi boli mnohí vedeckí odborníci a pracovníci v oblasti histórie. Medzi inými na konferencii prednášala aj známa herečka prof. Mgr. art. Božidara Turzonovová. Hlavným cieľom konferencie bolo zachovanie a šírenie národno-historického dedičstva, ktoré nám zanechali sv. Cyril a Metod.

SPOMIENKA NA ZOSNULÝCH V NEVOĽNOM A SVINNEJ

V stredu 6. novembra 2013, počas oktávy modlitieb za duše v očistci, vycestovali bohoslovci aj so svojimi predstavenými do rodísk otca biskupa Rudolfa Baláža a nedávno zosnulého spolubrata Michala Tótha, aby sa pomodlili za ich duše. Po príchode na miesta ich posledného

odpočinku sa pri ich hrobch pomodlili posvätný ruženec a následne sa zúčastnili zádušných svätých omší. Svätú omšu v Nevoľnom celebroual prefekt Jozef Repko a miestnym farníkom sa prihovril diakon František Veverka. V obci Svinná bol hlavným celebrantom špirituál Ľubomír Grega a veriacim sa prihovril rektor Ján Viglaš.

„Odpočinitie večné daj im, Pane, a svetlo večné nech im svieti, nech odpočívajú v pokoji!“

STRETNUTIE S NOVOKŇAZMI

Piati novokňazi Banskobystrickej diecézy zavítali dňa 18. novembra 2013 do Kňazského seminára. Dôvodom ich návštevy bolo stretnúť sa a podeliť sa o nové skúsenosti a zážitky z pastorácie. Stretnutie sa začalo slávením svätej omše v seminárnej kaplnke. Hlavným celebrantom bol Martin Kňazek, kaplán v Kremnici, a v homílii sa prihovril Pavel Gyurász, kaplán v Banskej Bystrici – Katedrále a zároveň poverený pastoračnou výpomocou v Rooseveltovej nemocnici v Banskej Bystrici. Stretnutie s bohoslovcami

malo aj svoju neformálnu časť, kde sa bohoslovci mohli viac dozvedieť o nových pôsobiskách, zážitkoch z pastorácie i zo školy a kde mohli načerpať mnohé rady do kňazského života. V závere diskusie sa im za všetkých poďakoval rektor seminára Ján Viglaš.

PREZENTÁCIA KNIHY DAWN EDEN

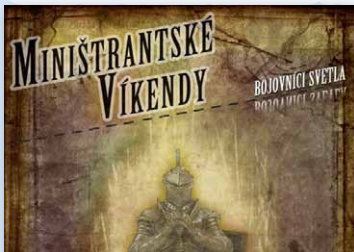
27. novembra 2013 sa v Kňazskom seminári uskutočnila prednáška a prezentácia knihy Dawn Edenová – „Uzdravenie sexuálnych zranení za pomoci svätých“. Dawn Edenová sa otvorene podelila o svoje zážitky a zážitky svojich priateľov pri hľadaní ciest uzdravenia týchto rán. Vo svojej ceste uzdravenia predstavila viac či menej známych svätcov,

čo umne popretkávala svojim osobným príbehom. Bolo veľmi ulavujúce a prekvapivé, keď sme zistili, že medzi tými, o ktorých Cirkve s istotou tvrdí, že sú najbližšie Srdcu Ježišovmu, sú dospelí. Oni boli zranení a uzdravení; dospelí, ktorých rany sa stali zdrojom bohatstva ich lásky, keďže ich rany otvorili priestor pre definitívnu transformáciu v Ježiša Krista.

Prednáška a prezentácia knihy

**Uzdravenie
sexuálnych zranení
za pomoci svätých**

MINIŠTRANTSKE VÍKENDY

Bohoslovci Kňazského seminára sv. Františka Xaverského v Banskej Bystrici – Badíne aj v tomto školskom roku pripravili pre miništrantov vikendy a tábory. Prvé dva miništrantské vikendy sa uskutočnili v Kňazskom seminári. Prvý v dňoch 22. – 24. novembra 2013 bol určený pre vekovú kategóriu od 12 do 14 rokov a druhý vikend sa konal 6. – 8. decembra 2013 a bol určený pre miništrantov od 9 do 11 rokov.

Prajeme vám príjemné čítanie!

Patrik ŠPÁNIK, 3. ročník

Foto: Michal Martinka, internet, archív

ČAS VIANOC SA NEDÁ NAHRADIŤ NIEČÍM INÝM

Len pred nedávnom opustil brány nášho seminára dp. Michal Mališ a po krátkom čase bol prizvaný na úzku spoluprácu s novým diecéznym biskupom Mariánom Chovancom. Odvtedy už prešiel jeden rok, a preto nás zaujímal jeho pohľad na svoje poslanie a prežívanie špecifickej úlohy v diecéze.

Pred rokom ti bola ako novokňazovi pridelená špeciálna úloha. Stal si tajomníkom nového pána biskupa a zároveň aj ceremoniárom biskupských liturgických slávností. Ako vnímaš túto úlohu? V čom ťa najviac naplňa?

Ako bolo spomenuté v otázke, ide o špeciálnu úlohu. Možno tu vždy bude určitý zápas s nálepkou „úradník,“ ale myslím, že aj na úrade sa dá byť človekom, kňazom, ktorý vidí ďalej ako len na obrazovku počítača pred sebou. Aj v tejto úlohe sa dá nájsť naplnenie. Pre mňa je to možno v tom, že vždy mi bolo blízke pripravovať slávenia svätých omší (Michal zastával aj funkciu seminárneho ceremoniára, pozn. redakcie). Teraz mám na to jedinečnú príležitosť.

Kde všade si sa už spolu s otcom biskupom dostal? Čo všetko si mal možnosť vidieť aj vďaka úlohe jeho tajomníka?

Mal som možnosť byť s otcom biskupom na Národnej púti v Ríme, potom sme boli na Púti kňazov našej diecézy na Velehrade. Počas ciest s otcom biskupom, najmä pri návštevách farností, mám možnosť vidieť kňazov, ich službu vo farnostiach. Naplňa ma pocit úcty k týmto robotníkom v Pánovej vinici, ktorí robia, čo vedia a čo môžu pre hlásanie evanjelia. Osobitnými chvíľami sú chvíle kňazských pohrebov, ktorých v tomto roku bolo dosť. Je veľmi silné, keď vidíte plakať ľudí za svojim kňazom. Týmto slzami je povedané možno to, že aj kňaz je človek, ktorého ľudia môžu mať radi. Zároveň tieto slzy hovoria o tom, že aj ten kňaz miloval ľudí. Nemal srdce kamenné, ale srdce z mäsa.

Čo ti najviac chýba z bežnej pastorácie kňaza vo farnosti? Je pre teba nejaká oblasť pastorácie nepríjemná, ktorej sa zatiaľ môžeš vyhýbať?

Chýba mi slúženie svätých omší v kostole, medzi ľuďmi. Takýchto svätých omší je teraz menej. Ale vďaka kňazom,

ktorí sú okolo mňa, najmä v katedrále, je aj táto moja túžba po svätých omšiach medzi ľuďmi naplnená. Môžem sa vyhybať vyučovaniu náboženstva v škole. Niežeby som bol nerád v škole, medzi deťmi a mladými. Zvlášť chvíle stretnutí počas prestávok a po skončení vyučovania boli veľmi pekné. Ale samotná príprava na vyučovanie a vyplnenie času vyučovacej hodiny boli pre mňa veľkou námahou. Jednoducho, s týmto som sa potrápil.

V seminári si zvykol vo voľnom čase spolu s ďalšími spolubratmi hrať futbal. Dovoľujú ti povinnosti aj takúto formu relaxu? Ako vlastne vyplňaš svoj voľný čas?

Priznám sa, že od čias štúdia v seminári som hral futbal asi iba dvakrát s mladými z Univerzitného pastoračného centra. K mojej obľúbenej rybačke som sa v tomto roku dostal iba raz. Ale nestážujem sa, lebo môj voľný čas je dosť pestrý. Využívam ho na stretnutia s ľuďmi, s rodinou, na odpočinok alebo na prípravu kázni.

Ako by si charakterizoval Vianoce? S čím sa ti spájajú v spomienkach a aký majú význam pre tvoje osobné prežívanie?

Vianoce môžu byť veľmi krásnymi dňami. Mne Pán Boh doprial krásnu a hlbokú skúsenosť Vianoc. Vďaka patrí určite aj mojim rodičom, ktorí nám doma vždy pripravili krásne Vianoce. Mám ich

spojené s mojou rodinou, ale aj s osobitnou blízkosťou Boha. Čas Vianoc sa nedá nahradiť niečím iným alebo nejakým iným obdobím. Možno preto, že vtedy Boh prišiel úplne blízko, na vzdialenosť mojej tváre a drevených jaslí, na vzdialenosť srdca a jaslí.

Máš nejaké predsavzatie alebo plány do ďalšieho roka 2014? Je niečo

také, čo by si chcel zmeniť alebo vylepšiť?

Nezvyknem si dávať predsavzatia do nového roka. Meniť a vylepšiť by sa dali mnohé veci, ale zmeny, myslím na tie dobré, chcú svoj čas. Aj keď sa do cesty vloží kvas, je potrebný čas na vykysnutie cesty. Možno vidím začiatok zmien v tom, že treba dať hodnotu lásky aj malým, nenápadným veciam. A usilovať sa vložiť kvas lásky tam, kam sa to dá a kde máme na to dosah.

Môžeš nám na záver niečo prezradiť na otca biskupa Mariána tak, aby si neporušil žiadne tajomstvo a zároveň neohrozil svoje postavenie? ☺

Keď prídem na raňajky neskôr ako otec biskup, tak už mám na stole pripravený čaj a kávu. Čaj a káva nepadnú z neba, ale pripraví ich otec biskup. Aj táto jeho pozornosť hovorí o jeho ľudskom a citlivom prístupe nielen ku mne, ale aj k ľuďom, s ktorými sa stretá.

Za rozhovor ďakuje a požehnanie do služby vyprosuje
Marián JUHANIAK, 4. ročník.

Vianočné zvyky a symboly

Najstarší zachovaný doklad o slávnosti Narodenia Pána je zo 4. storočia. Sviatok sa slávil 25. decembra, teda v deň, na ktorý pripadal pohanský sviatok narodenia neporaziteľného boha Mithra (boha slnka). Aby rímska cirkev čelila tomuto pohanskému sviatku, stanovila Narodenie Pána práve na tento deň: *ved' podľa Písma je Kristus „slnko spravodlivosti“ (Mal 3,20). Sviatok, ktorý sa najskôr slávil iba v Ríme, sa rozšíril do Afriky a postupne do iných západných i východných oblastí.*

Slávnosť Zjavenia Pána (6. január) pochádza z Alexandrie, kde sa v tento deň slávil pohanský sviatok narodenia boha Eona (boh času a večnosti), ktorého súčasťou bolo aj slávnostné čerpanie vody z Nílu. Egypťskí kresťania si v tento deň začali pripomínať Ježišov krst v Jordáne. V tento deň sa konal ešte obrad žehňania vody. V druhej polovici 4. storočia sa tento sviatok rozšíril vo východnej aj západnej cirkvi. V rímskej liturgii je tento deň sviatkom zjavenia Krista pohanom, reprezentovanými kráľmi z východu.

V Nedeľu po Zjavení Pána sa slávi krst Pána, ktorý uzatvára Vianočné obdobie. Ako samostatný sviatok sa v rímskej liturgii objavuje v roku 1960.

Jasličky

Centrom tohto vianočného symbolu je novonarodený Ježiško. V Bazilike St. Maria Maggiore v Ríme sa od 7. storočia uctieva

relikvie jasli. Svätý František z Assisi a jeho komunita v roku 1223 pripravili vo svojej kaplnke Porciunkula živé jasličky. Svätého Jozefa a Pannu Máriu stvárňovali miestni obyvatelia. V jasličkách bolo uložené živé bábätko a stáli pri nich aj živé zvieratá. Od 16. storočia sa rozšíril zvyk vystavovať jasličky v kostoloch. Pretože Jozef II. tento

zvyk zakázal, začínajú si ľudia tento symbol vystavovať sami v domácnostiach.

Vianočné hry

V liturgii sa začínajú objavovať v 11. – 12. storočí. Vznikali dramatizáciou dialogických liturgických textov, pričom svoj vzor majú vo veľkonočných hrách. Od 13. storočia sa často hrali aj na trhoch.

Vianočný stromček

Tento vianočný symbol sa rozšíril v 19. storočí z Nemecka. Symbolicky predstavuje rajský strom života. Je protikladom stromu poznania dobra a zla, z ktorého jedli prví rodičia Adam a Eva. Pri novom strome – strome kríža – sa odohralo dielo vykúpenia a obnovenia ľudského vzťahu medzi Bohom a človekom. Strom je vždy symbolom nádeje, ale aj obnoveného života.

Stromček sa ozdoboval väčšinou za účasti všetkých členov rodiny práve na Štedrý deň. Nie je len ozdobou, ale najmä miestom, pri ktorom sa počas vianočného obdobia schádzali členovia rodiny.

Vianočné darčeky

Boh Otec nám ako prejav svojej štedrej lásky k ľudstvu poslal Vykupiteľa. Preto si aj ľudia svoju lásku prejavujú darčkami pod vianočným stromčekom. Pôvod tohto zvyku je v obdarovávaní detí na sviatok sv. Mikuláša. Tento zvyk sa ale v polovici 16. storočia presúva na vigíliu Narodenia Pána (Štedrý večer) a darčeky už neprináša Mikuláš, ale sám Kristus.

Svetlo (hviezda)

Hviezdy svietiace na tmavej oblohe sú symbolom duchovného svetla, ktoré prenikajú temnoty. Betlehemska hviezda je znakom nového života, ktorým nie je nikto iný než Kristus. Pri jeho narodení sa na oblohe objavila hviezda, ktorá symbolizovala miesto jeho narodenia (porov. Mt 2,2). I preto svietia na vrcholoch našich vianočných stromčekov hviezdy.

Jablk

Jablk

Ryba

Okrem mnohých iných jedál, typických pre jednotlivé regióny Slovenska, je výrazne symbolickým jedlom práve ryba. Z historického hľadiska

sa táto obyčaj začala rozširovať až na prelome 19. a 20. storočia. Kresťania pred Božím narodením držali prísny bezmäsitý pôst, preto sa jedla ryba. Tento zvyk zostal v slovanských krajinách pri štedrovečernej večeri do dnešného dňa.

Trojkráľové koledovanie

Je stredovekého pôvodu. Traja králi chodili so zapálenou hviezdou po domoch, spievali piesne o mudrococh z východu a vyberali dary.

Žehnanie domu

Noci okolo slnovratu boli v pohanskom chápaní považované za nebezpečné. Zlé bytosti boli zaháňané hlukom, vydymovaním a nápismi na dverách. V kresťanskom poňatí je prosbou o Božiu ochranu a pomoc. Písmená C + M + B v stredovekom chápaní znamenajú: Christus mansionem benedicat (Kristus nech požehná príbytok), v ľudovom chápaní však legendárne mená troch kráľov Gašpara, Melichara a Baltazára.

Ohlasovanie dátumu veľkonočných sviatkov

Pri bohoslužbe sviatku Zjavenia Pána po evanjeliu bol ohlásený dátum Veľkej noci. Súvisí to s čítaním veľkonočného listu, ktorým alexandrijská cirkev oznamovala ostatným cirkvám termín Paschy.

Martin MIHÁL, 4. ročník

Vianoce ako...

Opäť prichádza obdobie, na ktoré sa nejdenný z nás teší. Čas, keď máme možnosť stretnúť sa so svojimi blízkymi a pripomenúť si spoločne čas príchodu nášho Spasiteľa – Ježiša Krista. Toto môže byť jeden z mnohých pohľadov na Vianoce. Na toto obdobie sa možno pozrieť aj z iného zorného uhla. O niektorých z nich sa môžete dočítať aj v tomto článku.

Vianoce ako čas lepšieho zárobku

Príchod zimného obdobia nám prináša okrem iného aj dlhšie večery a kratšie dni. A priznajme si, tieto večery nám neraz „spríjemňujú“ chvíle pred televíznou obrazovkou. A práve tento čas využívajú mnohí obchodníci a vyplňajú ho svojimi reklamnými spotmi. Ich snahu môžeme vidieť aj v našich poštových schránkach, na bilbordoch, vo výkladoch obchodov a ďalej ani netreba pokračovať. Peniaze sú našim pomocníkom priobživrodiny. Nomábyť ich získavanie uprednostnené pred uvedením si

skutočnej podstaty Vianoc? Samy osebe nie sú zlé. Skutočne zlé je až neprímerané narábanie s nimi. Podobnosť, a možno aj jednoduchší prípad, môžeme vidieť pri sledovaní vianočných filmov. Je ich vysielanie a sledovanie nesprávne? Nie. Nesprávnym sa stáva vtedy, keď im dávame prednosť pred dôležitejšími vecami, to znamená, nesmie sa nám stať, aby sa či už peniaze, alebo čokoľvek iné stalo Bohom.

Vianoce ako čas odpočinku

Druhá polovica septembra prináša mnohým študentom, ale aj pracujúcim možnosť odpočinúť si od bežných starostí. Čas, keď si my študenti môžeme oddýchnuť doma a nie v škole, príde mnohým vhod. Možno v tom vidieť niečo zlé? Tak, ako som už spomenul, aj tu musí existovať určitá miera. No oveľa viac ako na fyzický oddych chcem poukázať na iný druh oddychu. Po príchode Krista sa vo svete niečo zmenilo. Čo spôsobilo túto zmenu? Bol to pokoj, ktorý k nám v podobe

Božieho Syna prišiel. Aj On sám nám hovorí: „Toto som vám povedal, aby ste vomnemalipokoj. Vosvetemáte súženie, ale dúfajte, ja som premohol svet!“ (Jn 16, 33). Svojím príchodom nám dáva odpočinúť si od strachu, že sa po smrti nestretieme s naším Stvoriteľom. Jeho záruka oddychu netrvá len dva roky. Hoci hrešíme aj počas Vianoc, stále máme nádej, že sa vďaka jeho príchodu môžeme na konci svojho pozemského putovania pozrieť do neba.

Vianoce ako čas nájdenia nového zmyslu

V našich životoch sa neraz stáva, že nevidíme zmysel toho, čo žijeme. Iné to nie je ani u nás bohoslovcov. Neraz nevidíme zmysel v tom, prečo sa učiť niektoré predmety ako napríklad latinčina a niektoré iné. Veď kde vo farnosti dnes stretáme mladších či starších, ako vzájomne konverzujú v tomto jazyku? Neraz nám všetkým pomáha naša viera. Viera v to, čo robíme. Podobne pomohla aj Márii pred vyše dvetisíc rokmi, keď uverila a prijala to, čo jej zvestoval anjel. Aké to malo ovocie? Môžeme ho vidieť v jej živote – pokorne prijímanie toho, čo jej dával Boh. V tichosti išla s Kristom až na Golgotu. Podobne môžeme vidieť zmysel chudoby v našich rodinách. Svojou chudobou sa môžeme pripodobniť novonarodenému Kristovi. Presne tomu Kristovi, ktorý sa pre nás narodil v chudobnej malej maštali.

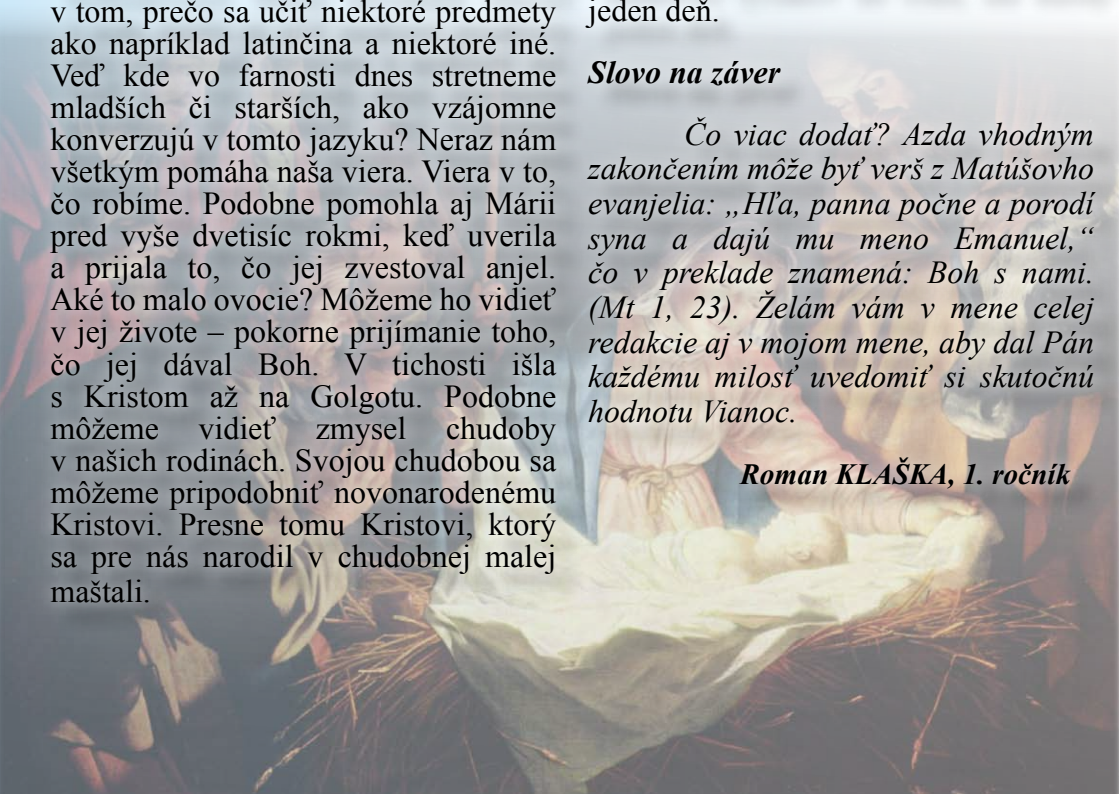
Vianoce ako čas stretnutia sa s Bohom

Mnohí z nás sme postrehli, že žijeme dobu, keď kvalitu života odvodzujeme od hmotného zabezpečenia. Podobne aj počas Vianoc, a najmä na ich konci, sa môžeme neraz pristihnúť pri tom, ako hodnotíme Vianoce na základe darčiekov, ktoré sme dostali. Nemožno však hodnotiť celé Vianoce na základe toho, čo sme dostali od svojich blízkych. Podstatu Vianoc dokážeme skutočne pochopiť práve vtedy, keď si uvedomíme, čo sme dostali od Boha. Hoci nám nedáva žiadny hmotný dar, dáva nám niečo oveľa cennejšie – svojho Syna. Ak si toto dokážeme uvedomiť, budeme sa z Kristovej prítomnosti tešiť nielen niekoľko týždňov do roka, ale každý jeden deň.

Slovo na záver

Čo viac dodať? Azda vhodným zakončením môže byť verš z Matúšovho evanjelia: „Hľa, panna počne a porodí syna a dajú mu meno Emanuel,“ čo v preklade znamená: Boh s nami. (Mt 1, 23). Želám vám v mene celej redakcie aj v mojom mene, aby dal Pán každému milosť uvedomiť si skutočnú hodnotu Vianoc.

Roman KLAŠKA, 1. ročník

O pohľade ženy na kňaza a o poslušnosti a slobode

Začiatkom novembra, pár dní po návrate zo svojich rodných farností, sme sa ponorili v dňoch 8. – 9. do ticha obnovy. Veľkým prekvapením bol výber exercitátora, ktorým bola sestra Dária Miezgová z Komunity Blahoslavenstiev z Okoličného pri Liptovskom Mikuláši.

Muž a žena z pohľadu Písma

V prvej prednáške o pohľade ženy na kňaza vychádzala zo známeho citátu z knihy *Genesis: Ako muža a ženu ich stvoril*. Napriek rozdielom po fyzickej aj psychickej stránke sa navzájom dopĺňame. Človek je stvorený, aby žil vo vzťahoch. Komunikujeme cez vzťahy. **Hriech** vniesol do vzťahu muža a ženy rozbroje, súperenie...

Rozdiel medzi mužom a ženou

Prvý muž **Adam** bol stvorený zo zeme, ako nám to podáva Písmo. Muž je ten, ktorý ochraňuje rodinu, vie, čo je pre deti dobré. Ďalšou vlastnosťou muža je zodpovednosť – v židovskej tradícii je muž ten, ktorý odovzdáva vieru. **Eva** – dych, život, stojí po boku muža. Žena intuitívne ide k Bohu, intuitívne chápe vieru.

Hlavný rozdiel medzi mužom a ženou je v myslení. Muž potrebuje všetko mať zdôvodnené, potrebuje mať všetko usporiadané, potrebuje čas, aby si usporiadal veci a až potom hovorí. Žena neusporadúva veci. Hovorí, aby si ujasnila veci.

Kňaz a žena

Kňaz je oddelený pre službu Bohu. Vo svojej službe sa bude stretávať najmä s osobami ženského pohlavia. Vzťah kňaza a ženy je celoživotné hľadanie rovnováhy. Skutočné objavenie krásy stvorenia a uvedomenie si skutočnosti, že človek bol stvorený pre vzťahy a spoločné oslavovanie Boha.

Prostredie, kde sa kňaz stretáva so ženou, a možné nebezpečenstvá, ktoré stretnutie kňaza so ženou môže priniesť

Kňaz a žena úzko spolupracujú pri budovaní Božieho kráľovstva. Pri tejto spolupráci je nebezpečenstvo, že sa u ženy prejaví túžba starostlivosti a kňaz musí určiť hranice. Nebezpečné je, ak sa táto starostlivosť ženy zakrýva duchovným priateľstvom. Duchovné priateľstvo samo osebe nie je zlé. Duchovno priťahuje, ale je dôležité, aby kňaz vedel držať hranice ako muž. Katolícka cirkev pozná mnoho svätcov, ktorí udržiavali duchovné priateľstvo – František a Klára, Ján z Kríža a Terézia Avilská, Don Bosco a Mária Mazzarelová...

Veľké riziko je, keď žena hľadá u kňaza oporu, pochopenie. Často je sklamaná, osamelá a opustená. Kňaz môže poradiť, ale jeho poslaním nie je byť liečiteľom citových problémov, aj keď to spadá do duchovnej oblasti.

Ďalšou rizikovou skupinou sú mladé, slobodné dievčatá. Tieto dievčatá sa podvedome stávajú závislé od toho, čo povie kňaz. V mužovi týmto rastie falošné ego. Druhou skupinou sú ženy nespokojné v manželstve. Vo svojom manželovi nevidia duchovného partnera a zo strany manžela im chýba ocenenie. Čo chýba v manželstve, hľadá u kňaza. Pre ženu sú únikom návštevy u kňaza. Mnoho času, ktorý strávi navštevovaním kňaza, ide na úkor rodiny. Kňaz musí byť vnímavý, musí rozlíšiť, či ide o duchovné vedenie, alebo je to niečo iné.

Dôležité na zapamätanie

Kňaz aj žena by mali poznať svoje vnútro. Obidvaja musia vedieť, kde majú svoje limity, v čom sú slabí, to platí aj z hľadiska genetiky. Dôležitým faktorom je emocionálna zrelosť, cez ňu si vieme vytvoriť odstup, aby nedochádzalo k prenosu emócií. Nezabúdajme na osobnú modlitbu. V nej Boh prehovorí. Veľmi dobré je, keď máme duchovného sprievodcu, ktorý je aspoň o krok pred nami vo viere. Nezabúdajme ani na spoločenstvo, kde sa cítime prijatí, kde máme okrem ľudského zázemia aj to duchovné.

Sloboda a poslušnosť

Vnútoraná sloboda vďaka Kristovi. Celý život sa musíme učiť slobode. Prvým typom slobody je sloboda **od**. Oslobodiť sa od všetkého, čo ma ovplyvňuje: rodina, výchova, minulosť. Nedovoliť, aby to, čo na mňa vplýva, nado mnou vládlo. Druhý typ slobody – sloboda **v**. Pri tomto type slobody si treba klásť otázky: To, v čom sa realizujem, stojí za to? Som vo svojom živote slobodný? Tretím typom slobody je sloboda **pre** – rozhodujem sa preto, lebo je to moje rozhodnutie. Vzorom slobody je Ježiš Kristus. Dôležité je pamätať na toto: Sloboda bez poslušnosti je svojvôľa. Poslušnosť bez slobody je otroctvo. Vzorom poslušnosti je Mojžiš, vie prijať Božiu vôľu, aj sa s ňou stotožniť.

Kroky na ceste poslušnosti:

1. Súhlasím s tým, kto som, ale neznamená to, že to budem pasívne znášať.
2. Možno Bohu niečo vykričím, ale aj počúvam, čo Boh hovorí. Dôležitosť modlitby.
3. Vedieť sa podriaďiť autorite ako Kristovi. Prijatť túto situáciu a vedieť viesť dialóg, to znamená vedieť povedať, ale aj počúvať.

Spolupráca kňaza a ženy je v dnešnej modernej dobe pomerne častá. Viditeľná je vo všetkých farnostiach na Slovensku. Dôležité je, aby kňaz vedel určiť hranice spolupráce. Pri tejto spolupráci je dôležité si zachovať vnútornú slobodu a poslušnosť.

AK CHCEŠ...

Ako si ma Boh viedol a urobil schopným vykročiť za ním

Za moje povolanie a cestu ku kňazstvu vďačím po Bohu predovšetkým mojim milovaným rodičom, ktorí boli pre mňa prvými svedkami viery. Už od malička som bol k nej vedený. Veľmi dobre si spomínam na večerné modlitby s mamou a s bratom, ako sme všetci svorne kľačiacky odriekali večernú modlitbu: „Ďakujem zo srdca, keď nám noc nastáva, za tú veľkú lásku, ktorú nám Boh dáva...“ Viera v Boha bola pre mňa niečo úplne prirodzené, bola normálnou súčasťou môjho života. Nikdy som si nekládol otázku: prečo veriť? Nepovažoval som to vôbec za potrebné. Avšak stalo sa niečo, čo som neočakával.

Keď som mal štrnásť rokov, stretol som sa počas letných prázdnin so skupinou mladých ľudí, ktorí si robili duchovné cvičenia zvané „Oáza“. Žiarila z nich hlboká radosť. Bolo to pre mňa niečo nové, lebo predtým som radosť a Boha vôbec nedával do súvisu. Pýtal som sa „ako je to možné, že títo sú plní radosti a ja nie? Verím predsa v toho istého Boha, či nie? A tak srdce dospievajúceho chalana, ktorým som vtedy bol, zatúžilo byť ako oni. Možno trochu naivne, no o to viac úprimne. Neváhal som a prihlásil som sa na „Oázu“ aj ja. Tu som sa prvýkrát stretol s iným spôsobom modlitby ako doposiaľ. Vždy večer sme sa zišli v kaplnke a modlili sa veľmi jednoducho modlitbu chvál, vďakyvzdania a prosieb. Každý, kto chcel, sa mohol zapojiť a vysloviť spontánnu modlitbu. Keď som po pár dňoch nazbieral odvahu a konečne vyslovil tú moju, stalo sa niečo, na čo si pamätám, akoby to bolo včera. Odrazu som začal vnímať Boha ako niekoho veľmi blízkeho, ako milujúceho Otca, ktorý sa sklonil k svojmu synovi a dotkol sa jeho srdca. Bola to chvíľa, keď som prežíval veľkú radosť a hlboký pokoj.

Po týchto duchovných cvičeniach som si uvedomil, aké je dôležité, aby som spoznával a konal jeho vôľu. Uvedomil som si, že bez pravidelného stretávania sa s Bohom to určite nepôjde. Na vzťah sú totiž potrební dvaja. Odvtedy sa

modlitba veľmi pevne zakorenila v mojom živote. Snažil som sa veľa načúvať jeho hlasu. Iste, prišli aj ťažšie obdobia. No i vtedy mi v srdci stále rezonovalo: „Ak chceš mať vzťah s Bohom, musíš sa modliť, ty sa musíš modliť!“

Pamätám si, ako som sa v modlitbe počas mojich stredoškolských štúdií dával k dispozícii Bohu: „Pane, ak je to tvoja vôľa, stanem sa pokojne aj kňazom. Len mi to musíš dať vedieť na sto percent.“ Myslel som si, že ak ma Boh volá do kňazstva, iste mi to dá vedieť tak, aby som si v pokoji a na istotu pekne krásne vykračoval týmto smerom. Bol by som vtedy najradšej, keby bol za mnou prišiel nejaký kňaz, najlepšie rehoľník, a povedal mi, že mám povolanie, že inej cesty pre mňa jednoducho niet, že som predurčený, ako Neo vo filme Matrix ☺. Vtedy som však ešte nechápal, že Boh žiadnych sto percent pre mňa nemá a našťastie ani nikdy mať nebude. Moja sloboda ešte nebolo dostatočne slobodná, zrelá. Môj študentský život pokračoval ďalej. Stále mi bolo jasné, že vzťah s Bohom je moja priorita, no na kňazské povolanie som akosi pozabudol. Zaľúbil som sa a mal som vzťah s jedným dievčaťom, za ktorý som Bohu veľmi vďačný. Cez tento vzťah som spoznal, aký veľký a nádherný dar je láska muža a ženy, keď je zakotvená v Bohu. Počas mojich vysokoškolských štúdií sme sa však rozišli a ja som zostal dezorientovaný. Nerozumel som, prečo sa končí niečo, čo som vnímal ako veľké požehnanie. Má Boh pre mňa azda pripravenú inú cestu svätosti ako manželstvo? Bol to čas bolestivý, no nie beznádejný. V loďke môjho života bol Boh stále prítomný, no teraz akoby si na chvíľu zdiemol.

V tomto období sa mi naskytla možnosť stráviť rok v evanjelizačnej škole (Emmanuel School of Mission) v bavorskom pútnickom mestečku Altöttingu, ktorú zastrešuje Komunita Emanuel. Túžil som, aby sa Boh ešte viac „vmiešal“ do môjho života, aby prehovoril zreteľnejšie. Bol to pre mňa prelomový rok. Vnímal som, že Boh ma veľmi jemne pozýva darovať sa mu úplne. V srdci akoby som započul slová: „Ak chceš, poď za mnou!“ Táto výzva plná jemnosti

a rešpektu mojej slobody ma fascinovala a nenechávala na pokoji. Mal som pocit, že Boh potom, ako prehovoril, trpezlivo čakal na moju odpoveď, na môj ďalší malý krok. Už to však nebolo o percentách, ale o dôvere v jeho milujúce pozvanie. A tak hoci trochu nasmelo, no s rozvahou som sa vydal na túto cestu. A stále sa presviedčam, že to moje každodenné „áno“ tu v seminári je len odrobinkou, avšak veľmi potrebnou. Všetko ostatné však robí Boh.

Chrám

Chrám je posvätné miesto, kde je dôležité adorovanie. Takýmito slovami sa prihovoriť Svätý Otec František ľudom pri svätej omši v Dome sv. Marty. Pritom vychádzal z čítania, ktoré pripadlo na spomienku sv. Cecílie, panny a mučienice, v ktorom sa Júda Machabejský (1 Mach 4, 36-37. 52-59) pokúša obnoviť zničenú svätyňu. Svätý Otec pokračuje vo svojej myšlienke: „Chrám je miesto, kam komunita prichádza chváliť Boha, ďakovať, ale predovšetkým adorovať.“ Cez advent sa môžeme ponoriť do ticha a v tichosti adorovať pred naším Pánom a plnohodnotne sa pripraviť na jeho narodenie. Máme aj my čas sa hlbšie zamyslieť a adorovať pred naším Pánom? „Najdôležitejšia je adorácia.“ Svätý Otec sa pýta, či naše chrámy pozývajú na adoráciu. Pán Ježiš vyháňa „špekulantov“, ako ich nazval Svätý Otec, a odvolal sa na Lukášovo evanjelium 19, 45-48 a opäť obracia pozornosť na chrám, kde prebieha najsvätejšia obeta, kde vidíme Pána Ježiša v Eucharistii, a tak ho aj prijímame.

Svätý Otec poukázal na naše telo, a to slovami sv. Pavla: „Svätý Pavol nám hovorí, že sme chrámom Ducha Svätého. Som chrámom. Duch Svätý je vo mne. A hovorí nám tiež: ‚Nezarmucujte Božieho Ducha, ktorý je vo vás!‘ A aj tu, hoci nemôžeme hovoriť o adorácii v tom zmysle ako predtým, istým spôsobom ide o adoráciu, keď srdce hľadá Božieho Ducha v sebe samom a vie, že Boh je v ňom, že Duch Svätý je v ňom. Načúva mu a nasleduje ho.“

Naše očisťovanie od hriechov je vo sviatosti zmierenia a prijímaním Ježišovho tela – Eucharistie. Napokon Svätý Otec spája tieto dva chrámy. Materiálny chrám, teda miesto uctievania, a duchovný chrám, to je chrám v mojom vnútri, kde prebýva Duch Svätý.

Radosť chrámu, radosť v našom spoločenstve. Spoločenstvo sa modlí, uctieva a adoruje. Rozpráva sa s ním a ctí si tieto dva chrámy a nijako inak im neubližuje. Keď sme v chráme, tak počúvame, načúvame, čo nám hovorí. Tak je to aj s naším chrámom, duchovným chrámom, kde počúvame Jeho slovo. Počúvam, som v pohotovosti. Nech nám Pán dá tento pravý cit pre chrám, aby sme pokročili v našom živote v uctievaní a počúvaní Božieho slova.

Október

1. Sv. Teréria z Lisieux, panna a učiteľka Cirkvi
2. Svätých anjelov strážcov
3. Piatok v období cez rok
4. Sv. František Assiský, diakon
5. **27. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK**
6. Sv. Bruno, kňaz
7. Ružencová Panna Mária
8. Streda v období cez rok
9. Sv. Dionýz, biskup, a spoločníci, mučeníci
Sv. Ján Leonardi, kňaz
10. Piatok v období cez rok
11. Sobota v období cez rok
12. **28. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK**
13. Pondelok v období cez rok
14. Sv. Kalixt I., pápež a mučeník
15. Sv. Terézia od Ježiša, panna a učiteľka Cirkvi
16. Sv. Hedviga, rehoľníčky
Sv. Margita Mária Alacoque, panna
17. Sv. Ignác Antiochijský, biskup a mučeník
18. Sv. Lukáš, evanjelista
19. **29. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK**
20. Pondelok v období cez rok
21. Utorok v období cez rok
22. Streda v období cez rok
23. Sv. Ján Kapistránsky, kňaz
24. Sv. Anton Mária Clareta, biskup
25. Sobota v období cez rok
26. **30. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK**
27. Pondelok v období cez rok
28. Sv. Šimon a Júda, apoštoli
29. Streda v období cez rok
30. Štvrtok v období cez rok
31. Piatok v období cez rok

November

1. **VŠETKÝCH SVÄTÝCH**
2. **31. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK**
3. Sv. Martin de Porres, rehoľník
4. Sv. Karol Boromejský, biskup
5. Sv. Imrich, knieža
6. Streda v období cez rok
7. Štvrtok v období cez rok
8. Piatok v období cez rok
9. **VÝROČIE POSVIACKY LATERÁNSKEJ BAZILIKY**
10. Sv. Lev Veľký, pápež a učiteľ Cirkvi
11. Sv. Martin z Tours, biskup
12. Sv. Jozafát, biskup a mučeník
13. Štvrtok v období cez rok
14. Piatok v období cez rok
15. Sv. Albert Veľký, biskup a učiteľ Cirkvi
16. **32. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK**
17. Sv. Alžbeta Uhorská, rehoľníčka
18. Výročie posviacky bazilik sv. Petra a sv. Pavla, apoštolov
19. Streda v období cez rok
20. Štvrtok v období cez rok
21. Obetovanie Panny Márie
22. Sv. Cecília, panna a mučenica
23. **34. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK - KRISTA KRÁĽA**
24. Sv. Ondrej Dung-Lak, kňaz, a spoločníci mučeníci
25. Sv. Katarína Alexandrijská, panna a mučenica
26. Streda v období cez rok
27. Štvrtok v období cez rok
28. Piatok v období cez rok
29. Sobota v období cez rok
30. **1. ADVENTNÁ NEDEĽA**

December

1. Pondelok po 1. adventnej nedeli
2. Utorok po 1. adventnej nedeli
3. Sv. František Xaverský, kňaz
4. Sv. Ján Damascénsky, kňaz a učiteľ Cirkvi
5. Piatok po 1. adventnej nedeli
6. Sv. Mikuláš, biskup
7. **2. ADVENTNÁ NEDEĽA**
8. **NEPOŠKVRNENÉ POČATIE PANNY MÁRIE**
9. Sv. Ján Didak Cuauhtlatoatzin
10. Streda po 2. adventnej nedeli
11. Sv. Damaz I., pápež
12. Prebl. Panna Mária Guadalupská
13. Sv. Lucia, panna a mučenica
14. **3. ADVENTNÁ NEDEĽA**
15. Pondelok po 3. adventnej nedeli
16. Utorok po 3. adventnej nedeli
17. Streda po 3. adventnej nedeli
18. Štvrtok po 3. adventnej nedeli
19. Piatok po 3. adventnej nedeli
20. Sobota po 3. adventnej nedeli
21. **4. ADVENTNÁ NEDEĽA**
22. Pondelok po 3. adventnej nedeli
23. sv. Ján Kentský, kňaz
24. Streda po 4. adventnej nedeli
25. **NARODENIE PÁNA**
26. Sv. Štefan, prvý mučeník
27. Sv. Ján, apoštol, evanjelista
28. **SVÄTEJ RODINY JEŽIŠA, MÁRIE A JOZEFA**
29. Sv. Tomáš Becket, biskup a mučeník
30. Sv. Dávid
31. Sv. Silvester I., pápež

Január

1. **SLÁVNOSŤ PANNY MÁRIE BOHORODIČKY**
2. Sv. Bazil Veľký a Gregor Naziánsky, biskupi a učители Cirkvi
3. Najsvätejšieho mena Ježiš
4. Sobota vo Vianočnom období
5. **2. NEDEĽA PO NARODENÍ PÁNA**
6. **ZJAVENIE PÁNA**
7. Sv. Rajmund z Peňafortu, kňaz
8. Streda po Zjavení Pána
9. Štvrtok po Zjavení Pána
10. Piatok po Zjavení Pána
11. Sobota po Zjavení Pána
12. **3. NEDEĽA PO NARODENÍ PÁNA KRST KRISTA PÁNA**
13. Sv. Hilár, biskup a učiteľ Cirkvi
14. Utorok v období cez rok
15. Streda v období cez rok
16. Štvrtok v období cez rok
17. Sv. Anton, opát
18. Sobota v období cez rok
19. **2. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK**
20. Sv. Fabián, pápež a mučeník Sv. Šebastián, mučeník
21. Sv. Agnesa, panna a mučenica
22. Sv. Vincent, diakon a mučeník
23. Štvrtok v období cez rok
24. Sv. František Saleský, biskup a učiteľ Cirkvi
25. **Obrátenie sv. Pavla, apoštola**
26. **3. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK**
27. Sv. Angely Merici, panna
28. Sv. Tomáš Akvinský, kňaz a učiteľ Cirkvi
29. Streda v období cez rok
30. Štvrtok v období cez rok
31. Sv. Ján Bosco, kňaz

Február

1. Sobota v období cez rok
2. **4. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK OBETOVANIE PÁNA**
3. Sv. Blažej, biskup a mučeník Sv. Oskar, biskup
4. Utorok v období cez rok
5. Sv. Agáta, panna a mučenica
6. Sv. Pavol Miki a spolovníci, mučeníci
7. Piatok v období cez rok
8. Sv. Hieronym Emiliani Sv. Jozefíny Bakhity, panna
9. **5. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK**
10. Sv. Školastiky, panna
11. Prebłahoslavenej Panny Márie Lurdskej
12. Streda v období cez rok
13. Štvrtok v období cez rok
14. Sv. Cyril, mních a sv. Metod, biskup, patróni Európy
15. Sobota v období cez rok
16. **6. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK**
17. Sedem sv. zakladateľov rehole Služobnic Panny Márie
18. Utorok v období cez rok
19. Streda v období cez rok
20. Štvrtok v období cez rok
21. Sv. Peter Damiáni, biskup a učiteľ Cirkvi
22. **Katedra sv. Petra, apoštola**
23. **7. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK**
24. Pondelok v období cez rok
25. Utorok v období cez rok
26. Streda v období cez rok
27. Štvrtok v období cez rok
28. Piatok v období cez rok

Marec

1. Sobota v období cez rok
2. **8. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK**
3. Pondelok v období cez rok
4. Sv. Kazimír
5. **Popolcová streda**
6. Štvrtok po Popolcovej stredě
7. Piatok po Popolcovej stredě
8. Sobota po Popolcovej stredě
9. **1. PÔSTNA NEDEĽA**
10. Pondelok po 1. pôstnej nedeli
11. Utorok po 1. pôstnej nedeli
12. Streda po 1. pôstnej nedeli
13. Štvrtok po 1. pôstnej nedeli
14. Piatok po 1. pôstnej nedeli
15. Sobota po 1. pôstnej nedeli
16. **2. PÔSTNA NEDEĽA**
17. Pondelok po 2. pôstnej nedeli
18. Utorok po 2. pôstnej nedeli
19. **Sv. Jozef, ženich Panny Márie, slávnosť**
20. Štvrtok po 2. pôstnej nedeli
21. Piatok po 2. pôstnej nedeli
22. Sobota po 2. pôstnej nedeli
23. **3. PÔSTNA NEDEĽA**
24. Pondelok po 3. pôstnej nedeli
25. **Zvestovanie Pána**
26. Streda po 3. pôstnej nedeli
27. Štvrtok po 3. pôstnej nedeli
28. Piatok po 3. pôstnej nedeli
29. Sobota po 3. pôstnej nedeli
30. **4. PÔSTNA NEDEĽA**
31. Pondelok po 4. pôstnej nedeli

Apríl

1. Utorok po 4. pôstnej nedeli
2. Streda po 4. pôstnej nedeli
3. Štvrtok po 4. pôstnej nedeli
4. Piatok po 4. pôstnej nedeli
5. Sobota po 4. pôstnej nedeli
6. **5. PÔSTNA NEDELA**
7. Pondelok po 5. pôstnej nedeli
8. Utorok po 5. pôstnej nedeli
9. Streda po 5. pôstnej nedeli
10. Štvrtok po 5. pôstnej nedeli
11. Piatok po 5. pôstnej nedeli
12. Sobota po 5. pôstnej nedeli
13. **KVETNÁ NEDELA**
NEDELA UTRPENIA PÁNA
14. Pondelok veľkého týždňa
15. Utorok veľkého týždňa
16. Streda veľkého týždňa
17. Zelený štvrtok Pánovej večere
18. Veľký piatok
Slávenie utrpenia a smrti Pána
19. Biela sobota
Veľkonočná vigília
20. **VELKONOČNÁ NEDELA**
PÁNOVHO ZMRŤVYCH-
VSTANIA
21. Veľkonočný pondelok
22. Veľkonočný utorok
23. Veľkonočná streda
24. Veľkonočný štvrtok
25. Veľkonočný piatok
26. Veľkonočná sobota
27. **2. VELKONOČNÁ NEDELA**
NEDELA BOŽIEHO
MILOSRDENSTVA
28. Sv. Peter Chanel, kňaz a mučeník
Sv. Ľudovít Mária Grignon de
Montefort, kňaz
29. Sv. Katarína Sienská, panna
a učiteľka, patrónka Európy
30. Sv. Pius V., pápež

Máj

1. Sv. Jozef, robotník
2. Sv. Atanáz, biskup a učiteľ
Cirkvi
3. Sv. Filip a Jakub, apoštoli
4. **3. VELKONOČNÁ NEDELA**
5. Pondelok po 3. veľkonočnej
nedeli
6. Utorok po 3. veľkonočnej nedeli
7. Streda po 3. veľkonočnej nedeli
8. Štvrtok po 3. veľkonočnej nedeli
9. Piatok po 3. veľkonočnej nedeli
10. Sobota po 3. veľkonočnej nedeli
11. **4. VELKONOČNÁ NEDELA**
12. Sv. Nerej a Achilej, mučeníkov
Sv. Pankrác, mučeník
13. Blahoslavenej Panna Márie
Fatimskej
14. Sv. Matej, apoštol
15. Štvrtok po 4. veľkonočnej nedeli
16. Sv. Ján Nepomucký, kňaz
a mučeník
17. Sobota po 4. veľkonočnej nedeli
18. **5. VELKONOČNÁ NEDELA**
19. Pondelok po 5. veľkonočnej
nedeli
20. Sv. Bernardín Sienský, kňaz
21. Sv. Krištof Magallanes, kňaz,
a spolovníci, mučeníci
22. Sv. Rita z Kassie, rehoľníčka
23. Piatok po 5. veľkonočnej nedeli
24. Sobota po 5. veľkonočnej nedeli
25. **6. VELKONOČNÁ NEDELA**
26. Sv. Filip Neri, kňaz
27. Sv. Augustín z Canterbury,
biskup
28. Streda po 6. veľkonočnej nedeli
29. **NANEBOVSTÚPENIE PÁNA**
30. Piatok po 6. veľkonočnej nedeli
31. Sobota po 6. veľkonočnej nedeli

Jún

1. **7. VELKONOČNÁ NEDELA**
2. Sv. Marcelín a Peter, mučeníci
3. Sv. Karol Lwanga a spolovníci,
mučeníci
4. Utorok po 7. veľkonočnej nedeli
5. Sv. Bonifác, biskup a mučeník
6. Sv. Norbert, biskup
7. Sobota po 7. veľkonočnej nedeli
8. **NEDELA ZOSLANIA DUCHA**
SVÄTÉHO
9. Svätodušný pondelok
Sv. Efrém, diakon a učiteľ
Cirkvi
10. Utorok v období cez rok
11. Sv. Barnabáš, apoštol
12. Štvrtok v období cez rok
13. Sv. Anton Paduánsky, kňaz
a učiteľ Cirkvi
14. Sobota v období cez rok
15. **11. NEDELA V OBDOBÍ CEZ ROK**
NAJSVÄTEJŠEJ TROJICE
16. Pondelok v období cez rok
17. Utorok v období cez rok
18. Streda v období cez rok
19. **NAJSVÄTEJŠIEHO KRISTOVHO**
TELA A KRVI
20. Piatok v období cez rok
21. Sv. Alojz Gonzága, rehoľník
22. **12. NEDELA V OBDOBÍ CEZ ROK**
23. Pondelok v období cez rok
24. **Narodenie sv. Jána Krstiteľa**
25. Streda v období cez rok
26. Štvrtok v období cez rok
27. **Najsvätejšieho Srdca Ježišovho**
28. Nepoškvrnené Srdce Panny
Márie
Sv. Irenej, biskup a mučeník
29. **SV. PETER A PAVOL, APOŠTOLI**
30. Prvých sv. mučeníkov v Ríme

Júl

1. Utorok v období cez rok
2. **Návšteva Panny Márie**
3. **Sv. Tomáš, apoštol**
4. Sv. Alžbeta Portugalská
5. **SV. CYRIL A METOD, SLOVANSKÍ VIEROZVESTOVIA**
6. **14. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK**
7. Sv. Anton Mária Zaccaria, kňaz
8. Utorok v období cez rok
9. Sv. Augustín Zhao Rong, kňaz a spoločníkov, mučeníkov
10. Štvrtok v období cez rok
11. **Sv. Benedikt, opát, patrón Európy**
12. Sobota v období cez rok
13. **15. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK**
14. Sv. Kamil de Lellis, kňaz
15. Sv. Bonaventúra, biskup a učiteľ Cirkvi
16. Preblahoslavená Panna Mária Karmelská
17. Sv. Andrej-Svorad a Benedikt, pustovníci
18. Piatok v období cez rok
19. Sobota v období cez rok
20. **16. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK**
21. Sv. Vavrinec z Brindisi, kňaz a učiteľ Cirkvi
22. Sv. Mária Magdaléna
23. **Sv. Brigita, rehoľníčka, patrónka Európy**
24. Sv. Sarbel Makhluť, kňaz
25. **Sv. Jakub, apoštol**
26. Sv. Joachim a Anna, rodičia Panny Márie
27. **17. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK**
28. Pondelok v období cez rok
29. Sv. Marta
30. Sv. Peter Chryzológ, biskup a učiteľ Cirkvi
31. Sv. Ignác z Loyoly, kňaz

August

1. Sv. Alfonz Mária de' Liguori, biskup a učiteľ Cirkvi
2. Sv. Euzébius Vercellský, biskup Sv. Peter Julián Eymard, kňaz
3. **18. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK**
4. Sv. Ján Mária Vianney, kňaz
5. Výročie posviacky Hlavnej mariánskej baziliky v Ríme
6. **Premenenie Pána**
7. Sv. Sixtus II., pápež a mučeník Sv. Kajetán, kňaz
8. Sv. Dominik, kňaz
9. **Sv. Terézia Benedikta z Kríža, panna a mučenica, spolupatrónka Európy**
10. **19. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK**
11. Sv. Klára, panna
12. Sv. Jana Františka de Chantal, rehoľníčka
13. Sv. Poncián, pápež, a Hypolit, kňaz, mučeníci
14. Sv. Maximilián Mária Kolbe, kňaz a mučeník
15. **NANEBOVZATIE PANNY MÁRIE**
16. Sv. Štefan Uhorský, kráľ
17. **20. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK**
18. Pondelok v období cez rok
19. Sv. Ján Eudes, kňaz
20. Sv. Bernard, opát a učiteľ Cirkvi
21. Sv. Pius X., pápež
22. Panna Mária Kráľovná
23. Sv. Ružena Limská, panna
24. **21. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK**
25. Sv. Ľudovít Sv. Jozef de Calasanz, kňaz
26. Utorok v období cez rok
27. Sv. Monika
28. Sv. Augustín, biskup a učiteľ Cirkvi
29. Mučenícka smrť sv. Jána Krstiteľa
30. Sobota v období cez rok
31. **22. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK**

September

1. Pondelok v období cez rok
2. Utorok v období cez rok
3. Sv. Gregor I. Veľký, pápež a učiteľ Cirkvi
4. Štvrtok v období cez rok
5. Piatok v období cez rok
6. Sobota v období cez rok
7. **23. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK**
8. Narodenie Panny Márie
9. Sv. Peter Claver, kňaz
10. Streda v období cez rok
11. Štvrtok v období cez rok
12. Najsvätejšieho mena Panny Márie
13. Sv. Ján Zlatoústý, biskup a učiteľ Cirkvi
14. **POVIŠENIE SVÄTÉHO KRÍŽA**
15. **Sedembolestná Panna Mária patrónka Slovenska**
16. Sv. Kornélius, pápež, a sv. Cyprián, biskup, mučeníci
17. Sv. Róbert Bellarmin, biskup a učiteľ cirkvi
18. Štvrtok v období cez rok
19. Sv. Január, biskup a mučeník
20. Sv. Ondrej Kima, kňaz a spoločníci, kórejskí mučeníci
21. **25. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK**
22. Pondelok v období cez rok
23. Sv. Pio z Pietrelčiny, kňaz
24. **Výročie posviacky katedrálneho chrámu v Banskej Bystrici**
25. Štvrtok v období cez rok
26. Sv. Kozma a Damián, mučeníci
27. Sv. Vincent de Paul, kňaz
28. **26. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK**
29. **Sv. Michal, Gabriel a Rafael, archanjeli**
30. Sv. Hieronym, kňaz a učiteľ Cirkvi

*Bojovníci svetla***Bojovníci svetla***Bojovníci svetla*

Týmto číslom začíname novú rubriku venovanú miništrantom. V prvom čísle si povieme niečo o samotnom miništrantovi, v pokračovaní budeme hovoriť aj o jednotlivých funkciách a iných zaujímavostiach miništrovania.

Bojovníci svetla

Kto je miništrant? Slovo miništrant pochádza z latinského slova **ministrare** a znamená slúžiť, posluhovať, posluhovať pri stole. Služba, ktorá sa ukázala ako veľmi dôležitá už na začiatku kresťanstva. I keď to boli časy plné prenasledovania, našlo sa ich veľa. Predchodcom miništranta je chlapec, ktorý priniesol Pánu Ježišovi päť chlebov a dve ryby (Jn 6, 8 – 11). Miništranti boli chlapci, ktorí milovali Pána Ježiša a chceli mu bez výhrad slúžiť. Miništrant je po kňazovi najbližšie ku Kristovi, taktiež je symbol ľudu, ten, čo zastupuje veriacich pri liturgii a slúži ostatným.

V začiatkoch boli miništranti oblečení ako ostatní ľudia. Postupne aj oni, tak ako kňazi, dostávali slávnostné oblečenie, aby sa aj takto zdôraznila ich dôležitá úloha. Miništranti sú vyslanci ľudu, určení na pomoc kňazovi pri slávení najsvätejšej slávnosti. Preto sa vždy vyberali mládenci, ktorí si to svojím životom a správaním najviac zaslúžili. Miništrovať, to bolo veľké vyznamenanie. Miništrant bol vzorom pre ostatných.

Je jasné, že o miništrantov sa treba starať a ukázať im, že ani v tejto dobe nie sú sami, preto všetkých miništrantov pozývame či už na miništrantské víkendy, alebo cez leto do táborov, kde sa o nich budú starať naši bohoslovci 2. a 3. ročníka. Vedúcim miništrantských táborov je náš spolubrat Jožko Slavkovský. Viac informácií sa dozviete aj na tejto internetovej stránke alebo priamo v seminári, kde vás radi privítame.

DominiK KUČERA, 2. ročník

Sedembolestná Panna Mária – história sviatku

Sedembolestná Panna Mária je titul Panny Márie, ktorý sa vzťahuje na jej bolesti. V Katolíckej cirkvi je Sedembolestná patrónkou Slovenska. Medzi sedem bolestí Panny Márie patrí: proroctvo Simeona v chráme, útek do Egypta, strata dvanásťročného Ježiša v chráme, stretnutie s Ježišom na krížovej ceste, Ježišovo ukrižovanie a smrť, Ježišovo snímanie z kríža a pohreb Ježiša.

Sedem je v biblickej reči symbolickým číslom a znamená plnosť. Prvou bolesťou je proroctvo Simeona, ktorý jej na štyridsiaty deň po narodení Ježiša predpovedal ťažkú budúcnosť Božieho Syna a aj to, že „jej vlastnú dušu prenikne meč“. Druhýkrát Mária trpela, keď musela s dieťaťom utekať do Egypta pred Herodesom, ktorý dal v strachu pred novým kráľom vyvraždiť v Betleheme a na okolí všetkých chlapcov mladších ako dva roky. Treťou bolesťou bola pre Máriu strata 12-ročného Ježiša v jeruzalemskom chráme počas veľkonočných sviatkov. Štvrtú a piatu bolesť prežívala matka Božieho Syna pri umučení syna, keď sa s ním stretla na krížovej ceste a keď stála pod krížom. Posledné dve bolesti ju zasiahli po Ježišovej smrti, keď držala v náručí jeho mŕtve telo a keď jej ho vzali, aby ho uložili do hrobu. Svojím utrpením spolupracovala Mária na vykupiteľskom diele Syna a veriaci ju uctieľajú ako Matku plnú bolesti.

Už vo 4. storočí sa teologicky začína uvažovať o bolestiach Panny Márie. Píšu o nich sv. Ambróz, sv. Pavlín z Noly, sv. Augustín a sv. Efrém. V 6. storočí sa nám zachovala dramatická báseň o Pánovom umučení, pripisovaná sv. Gregorovi Nazíanskemu, v ktorej sú tiež dojímavé verše o bolestiach Jeho Matky, Panny Márie. Po roku 1000 nastalo veľké rozšírenie úcty Máriiných bolestí vplyvom rytierskeho zmýšľania. Množili sa maľby Márie stojacej pod krížom svojho Syna a rástol tiež počet kostolov postavených na uctenie bolestnej Matky. Vítaným námetom pre majstrov slova bol „nárek Panny Márie“. Medzi týmito básňami vyniká doteraz neprekonaná „Stabat Mater dolorosa“, ktorej autorom je Jacopone da Todi. Prvá zmienka o sviatku Sedembolestnej Božej Matky pochádza z roku 1412, keď sa spomenul na cirkevnom sneme v Kolíne nad Rýnom. Pre celú Cirkev ho však ustanovil až pápež Benedikt XIII. v roku 1727 a zároveň povolil, aby sa Panna Mária Sedembolestná uctievala ako patrónka Slovenska. Táto slávnosť bola

vsunutá do rímskeho kalendára pápežom Piom VII. v roku 1814. Jej národnou svätou sa stal chrám v Šaštíne, opradený mnohými zázrakmi. V roku 1966 ju Pavol VI. vyhlásil za hlavnú patrónku Slovenska. V roku 1976 Kongregácia pre sviatosti a bohoslužbu schválila slovenské proprium liturgie hodín, v ktorom sa tento sviatok označuje ako „Beatae Mariae, Patronae Slovaciae“, čiže „Blahoslavená Mária, patrónka Slovenska“. Slovensko a Katolícka cirkev si tento sviatok pripomínajú 15. septembra. Spomienka na Sedembolestnú nás pozýva prežívať rozhodujúce chvíle dejín vykúpenia a uctiť si Matku, zjednotenú s trpiacim a ukrižovaným Synom. Jej materstvo na Kalvárii naberá univerzálne rozmery. Slováci k nej oddávna prechovávali *osobitnú úctu* a dôveru v trápeniach. Omšové texty zo sviatku Sedembolestnej vyjadrujú vieru, že „ani teraz neprestáva orodovať za nás a s materinskou láskou sa stará o bratov a sestry svojho Syna“.

Chrámy zasvätené Božej Matke vznikali na našom území najmä po roku 1250, teda po odchode Tatárov. Necelé tri desaťročia predtým vznikla vo Florencii rehoľa servítov, ktorí sa venovali úcte Sedembolestnej Panny Márie. Jej uctievanie sa neskôr rozšírilo aj na naše územie. Postupne bolo na Slovensku zasvätených Sedembolestnej Panne Márii vyše 45 kostolov a kaplniek a v druhej polovici 16. storočia sa s jej uctievaním začalo aj v Šaštíne, kde sa nachádza národná bazilika, ktorá je zasvätená Sedembolestnej Panne Márii.

Obraz Sedembolestnej. Mária drží na svojich kolenách mŕtveho Syna práve zloženého z kríža. Je to chvíľa, ktorá zahŕňa nevýslovnú bolesť ľudského utrpenia a duchovnú jednotu. „Fiat mihi secundum verbum tuum – Nech sa mi stane podľa tvojho slova!“ Mária ako matka prijíma a znáša Kristovo utrpenie v každom okamihu jej života. Aj Michelangelova pieta, typická pre umenie neskorej gotiky a renesancie, vyjadruje iba moment z tohto utrpenia Panny Márie.

Úctak Sedembolestnej. Titulom „Sedembolestná“ uctieваме obzvlášť prijatú Máriinu bolesť cez kríž. Pod krížom sa matka ukrižovaného Krista stala matkou mystického tela narodeného z kríža, to znamená, že sme zrodení ako kresťania zo vzájomnej obetujúcej sa a trpiacej lásky Ježiša a Márie.

Oroduj za nás, Matka Sedembolestná Panna Mária, aby sme sa stali hodní Kristových prisľúbení.“

Kto ešte dnes píše listy?!

Je na to vôbec dôvod? Ved' dnes nám úplne postačia mobily, e-maily, facebook a podobné iné dorozumievacie prostriedky. Nie je však škoda len tak ľahko zabudnúť na to, čo ešte prednedávnom bolo bežné takmer pre všetkých gramotných ľudí?

Skôr než sa spoločne zamyslíme nad významom listovej korešpondencie, skúsme načrtnúť aspoň v skratke vývoj komunikácie na diaľku. Správy medzi adresátom a prijímateľom sa šírili rýchlosťou, akou sa pohybovali posli, kone, poštové holuby a plachetnice. Výraznú zmenu priniesla knižtlač, neskôr to bol telegraf. Na úspechy telegrafu nadviazal telefón a po jeho rýchlom rozvoji umožnilo prenos dát po telefónnych linkách zriadenie internetu. Osobitnú kategóriu ďalej tvorí globálny systém mobilných sietí. K značnému rozvoju komunikácie prispelo vypustenie spojovacích družíc do vesmíru a vyvinutie optických vlákien, ktoré môžu naraz prenášať oveľa viac hovorov a dát než medené drôty. Preto dnes môžeme aj prostredníctvom siete optických káblov, družíc na obežnej dráhe a mobilných sietí nadviazať spojenie prakticky s kýmkoľvek a kdekoľvek na svete.

Napriek všetkým technickým inováciám si až do nástupu telefónnych liniek držala listová korešpondencia v bežnej komunikácii na diaľku dlhodobo prvé miesto. Zaujímavá je bohatá listová komunikácia ešte v období pred používaním vlakov, automobilov či lietadiel. Keďže pravidelné cestovanie, aj niekoľko desiatok kilometrov, bolo finančne náročné, udržiavali jednotlivé osoby medzi sebou blízkosť vzťahov a myšlienkových prúdov

najmä formou písania listov. Písanie listov tiež prešlo svojím vývojom, od krátkych správ a posolstiev, cez úradné dokumenty až po osobné vyjadrenia myšlienok a pocitov. Listy majetnejších a vzdelaných autorov sa vyznačovali krásnou úpravou a úhladným písmom. Keďže schopnosť čítať a písať nebola taká bežná, ako je to dnes, mnohé súkromné listy boli vskutku umeleckým prejavom vlastných slov často vychádzajúcich priamo z duše.

A ako je to dnes? Aj počas vianočných sviatkov môžeme vidieť na pošte väčší počet ľudí než zvyčajne, ktorí posielajú svojim blízkym pohľadnice alebo listové zásielky. Väčšinou sa to už teraz skôr spája s darčekom alebo inými predmetmi, ktoré sa posielajú poštou, ako len so samotnými pohľadnicami alebo vlastnoručne napísaným listom. Výnimku tvoria tí, ktorí sa nespoliehajú len na elektronickú poštu, alebo patria k staršej generácii, alebo majú radi „starú dobrú klasiku“. Vianočné alebo novoročné pozdravy sa predsa jednoduchšie posielajú

z pohodlia vlastnej obývačky, buď formou SMS správ, e-mailov, zverejňovaním tematických obrázkov na sociálnych sieťach, alebo priamo telefonátom či videohovorom. Nie je to však až prílišné ochudobnenie vlastnej kreativity? Pretože ten, kto chce napísať list vlastnou rukou, musí do samotného písania vložiť niečo osobné, čo patrične vyjadrí slovami tak, aby to malo hlavu a pätu. A to už nie je také jednoduché, ako na klávesnici počítača meniť a vymazávať slová. Písanie predchádza dôkladnejšie premýšľanie nad svojimi slovami tak, aby boli naše myšlienky čo najlepšie vystihnuté v napísaných slovách. Už len výberom papiera, obálky alebo pera, ktorým píšeme, dávame do písania svoj osobný vklad. Najlepšie to môžeme pochopiť, keď dostaneme list od nám drahej osoby a predstavíme si tú námahu a čas, ktoré autor listu obetoval len kvôli nám.

Avšak zbytočne by sme sa snažili písať list, pokiaľ by naše písmo nikto neprečítal, alebo strávil viac času nad lúštením písmen než nad uvažovaním o našich slovách. Dá sa namietat', že tento problém odbúra list napísaný na počítači, ktorý už len stačí podpísať pre potvrdenie autenticity. Ale prečo si to takto zjednodušovať, akoby v súkromnej korešpondencii išlo o úradný dokument? Malo by nás to naopak ešte viac motivovať k snahe zdokonalenia vlastného písomného prejavu. Veď to, že si ľudia odkladajú listy od svojich drahých, a neplatí to len pre ľúbostné listy, je hmatateľnou pamiatkou na dôležitosť, ktorá im bola prejavená práve prostredníctvom listu.

Textové správy v mobile, rôzne statusy a e-mailly sa môžu rýchlo stratiť medzi vymazanými dátami. To, čo nám zostane s dobre uschovaným listom po tých, pre ktorých sme niečo znamenali, nenahradí žiadna virtuálna pohľadnica. Netreba ale zabudnúť na to, že nie je dôležitý samotný list, ale tá konkrétna osoba, s ktorou aj vďaka listu stále živíme hodnoverný vzťah.

Marián JUHANIAK, 4. ročník

HUDOBNÝ GÉNIUS

Sonáta mesačného svitu, Deviata symfónia s Ódou na radosť, Missa Solemnis alebo Pre Elišku. Myslím si, že tieto názvy skladieb sú každému dobre známe. Napísal ich skladateľ, ktorý žil na prelome 18. a 19. storočia. Skladateľ, ktorý v priebehu svojho života postupne ohluchol, až nakoniec úplne stratil sluch. Skladateľ, ktorý bol za svojho života búrlivák. Jednu zo svojich symfónií venoval aj Napoleonovi Bonapartemu a nakoniec venovanie prepísal, lebo sa sklamal z jeho cisárskej korunovácie. Velikán hudby, ktorého hudobní teoretici nezaraďujú ani do obdobia klasicizmu, ani do obdobia romantizmu. Výnimočný Ludwig van Beethoven.

Narodil sa 16. decembra 1770 v Bonne. Jeho otec, ktorý bol alkoholik, ale aj hudobník – spevák, často budil syna o polnoci, aby cvičil na klavíri a husliach. Pochádzal z chudobnej rodiny, ale pokračoval na hudobných štúdiách vo Viedni. V tom čase bola Viedeň centrom kultúry, hudobnej kultúry. Joseph Haydn a Wolfgang Amadeus Mozart sa postarali o to, aby Viedeň prekvitala hudobnou kultúrou. Chcel študovať u Mozarta, ale to sa nerealizovalo. Mozart bol vyťažovaný písaním svojich diel a Beethoven sa musel vrátiť domov, lebo mu ochorela matka a krátko nato zomrela.

Do Viedne sa vrátil v roku 1789, vtedy ho zaujala Francúzska revolúcia, ale v roku 1792 sa natrvalo vrátil do Viedne, kde ho Antonio Salieri a Joseph Haydn vyučujú hudbu. Prvé koncerty absolvoval v Prahe, Bratislave, Berlíne.

Beethoven bol známy aj svojím improvizovaním. Vynikal komornou tvorbou. Vo veku 30 rokov sa uňho objavujú známky hluchoty, ktorá sa postupne šíri. Pre hudobníka je hádam najhoršie, keď ohluchne a nemôže počuť, nemôže si prehrať napísanú skladbu. Beethoven v roku 1819 úplne ohluchol. Prestal hrať na klavíri, prestal dirigovať orchester. Musel sa dorozumievať pomocou lístkov.

Ako som napísal v úvode, istý čas bol obdivovateľom Napoleona Bonaparte a venoval mu svoju symfóniu. Názov prvotnej symfónie bol „*Sinfonia grande, intitolata Bonaparte*“ – Veľká symfónia, titulovaná Bonaparte. Tak znel celý názov symfónie. Keďže Bonaparte sa nechal korunovať za francúzskeho cisára, Beethoven venovanie preškrtol a dodnes je známa pod menom *Eroica*.

„*Takto búcha osud na bránu.*“ Toto povedal Beethoven o prvých taktach jeho Piatej symfónie, ktorú poznáme pod názvom Osudová. Spolu s Piatou symfóniou bola napísaná aj Šiesta symfónia, tzv. Pastorálna.

Beethovenov bohatý hudobný prínos obohatil hudobnú kultúru po celom svete. Medzi ne určite patrí veľká omša Missa solemnis. Vznik tejto omše siaha na Moravu, k priateľstvu Beethovena s arcivojvodom Rudolfom, ktorý bol nadaným žiakom skladateľa v hre na klavíri a kompozícii a bol vymenovaný za biskupa v Olomouci. V roku 1824, konkrétne 8. mája, mala Missa solemnis a 9. symfónia svoju premiéru. Boli to dve veľké posledné diela Beethovena tri roky pred jeho smrťou.

Dňa 23. marca 1827 upadol Beethoven do kómy. Keď sa ešte raz prebral, dal do poriadku závet v prospech synovca Karola a rozlúčil sa slovami: „*Plaudite amici, comedia finita est! – Tlieskajte, priatelia, komédia sa skončila!*“ Zomrel 26. marca 1827 vo Viedni. Je pochovaný na Zentralfriedhof vo Viedni.

Beethovena spája s Haydnom a Mozartom cielavedomá umelecká tvorba, pracovný fanatizmus a umelecká profesionalita.²

Beethoven bol zžitý s hudbou a hudba s ním. Jeho hudobné chápanie si niekedy neviem vysvetliť. Je tam veľká dávka klasicizmu, ale aj veľká dávka romantizmu. Beethovenov štýl je nanajvýš svojský. Ten, kto si vypočuje hudbu Mozarta, Haydna alebo hudbu Liszta, Wagnera zbadá paralely. Hudba Beethovena je úplne iná, nie je to ani to, ani to. Je to jednoducho Beethoven. Keď počúvam Klavírne sonáty, napríklad Appassionatu, táto skladba je plná citov – hnev, pokora, pokoj. Sonáta mesačného svitu taktiež, každá sonáta, skladba má svoj osobitý štýl. Skúste si zapnúť Mozartovu Symfóniu č. 40 g-mol a zapnite si Appassionatu. Beethovenov štýl je jedinečný.

Úplne nakoniec budem citovať hudobnú teoretičku, ktorá napísala: „*V dejinách hudobnej tvorby predstavuje Ludwig van Beethoven navonok rozporuplnú osobnosť nehodiacu sa do ideálneho obrazu hudby 18. storočia. V skutočnosti je práve on ideálom tvorcu zjednocujúceho všetky kompozično-technické poznatky svojho slohového obdobia, siahajúc až po hudobný barok, ktorý sa naposledy v zrkadlovom obraze odrazil práve v diele vrcholného hudobného klasicizmu, stmelujúc ich dokonale do celku.*“³

Matúš SLIACKY, 1. ročník

1 ŠIŠKOVÁ, I., Dejiny hudby IV. Klasicizmus, s. 348

2 Dejiny hudby IV. s.296

3 Dejiny hudby IV. s.296

Slovom žalmu k jubileu

Slovom Žalmu k jubileu (ďalej SŽkJ) bol trojročný cyklus otvorených prednáškových večerov s nosnou témou – žalmy. V nasledujúcich siedmich „P“ si ho predstavíme vcelku, i za pomoci žalmového žánru.

1. Podnet. V decembri 2010 vyzvali naši biskupi slovenských veriacich na trojročnú prípravu na jubileum 1150. výročia príchodu sv. Cyrila a Metoda. V tom čase (11. 11. 2010) bola predstavená i posynodálna exhortácia pápeža Benedikta XVI. – *Verbum Domini*. Tieto dve výzvy – slovenská a celocirkevná – však boli len posilnením realizácie iného vyzvania, ktorým už dnes zosnulý biskup Mons. Rudolf Baláž nabádal k „otváraní Písem“ na pôde Teologického inštitútu v Badíne i pre širšiu verejnosť (exhortácia *Pane, zostaň s nami*, č. 80). Spoločným menovateľom uvedených dvoch naddiecéznych výziev a tej našej diecéznej bola snaha o obnovovanie a uvedomovanie si našich kresťanských biblických koreňov. Ale badínsky seminár už predtým reagoval na podobné výzvy, či už formou *Lectio* (2006 – 2008), prednáškovými večermi v Roku sv. Pavla (2008 – 2009) alebo v Roku kňazov (2009 – 2010). Zaiste nedokonale, ale predsa, snaha zrodila i činy. Výzva KBS v roku 2010 zahŕňala i nasledovné: „Uvažujme o svojom poslaní... všade, kde sme, uvažujme o svojej úlohe chrániť dedičstvo otcov... Zveľaďujme toto dedičstvo všetci spolu... Treba konečne pochopiť, že čo je autenticky kresťanské, je aj hlboko ľudské.“ Tento podnet pripomína žalmové blahoslavenstvo ľudu schopného nachystať sa na radosť: „Blažený ľud, ktorý vie jasat.“ (Ž 89,16)

2. Predsavzatie. Tento odsek vystihuje azda pútnický žalm 122,1: „Zaradoval som sa, keď mi povedali: ‚Pôjdeme do domu Pánovho.‘“ V decembri 2010 sa nazbieralo pár nadšencov z KSFX pre výzvu KBS. Dovolím si ich tu uviesť priezviskami – Baláž, Benčat, Grega, Jáger, Melich, Michaliak, Lojan, Lupták, Pečarka, Repko, Švingál, Štrba, Václavík a Viglaš. Odhodlaní kráčať, dali sa do prípravy cyklu k jedinečnému jubileu, v rámci ktorej sa napr. do seminárnej kaplnky preniesla i socha sv. Cyrila a Metoda. Avšak konkrétne predsavzatie na realizáciu cyklu vyšlo z Katedry biblických vied, a tak bol prednáškový cyklus tematicky spätý s biblickou knihou. Prípravný tím *Anawim* sa rozhodol pre najrozmanitejšiu knihu modlitieb – *Žalmy*. Zmobilizovali sme sa relatívne rýchlo a s patričnou dávkou nejasnosti, ako sa to podarí. Skúsenosť z predchádzajúcich cyklov bola cenná, a tak nechýbala ani odvaha pri plánovaní a deľbe práce. Pomocníkov bolo viac a počas troch rokov sa menili. Cyklus mal byť o **modlitbe, prednáškach a spoločenstve**. Tieto tri prvky sa stali trojnožkou, na ktorých stál každý z večerov počas všetkých troch ročníkov SŽkJ.

3. Plán. Každý jeden z tridsiatky večerov mal svoju stabilnú štruktúru. Večer sa začínal modlitbou vešpier a pokračoval dlhšou časťou s dvomi odbornými prednáškami. Pokiaľ ide o obsah prednášok, tak podľa poradia vždy druhá – biblická prednáška bola zameraná na jeden, prípadne dva žalmy a jej trvanie bolo od začiatku dohodnuté na 40 min. Tematický okruh v poradí prvých prednášok bol v každom z troch rokov iný: v roku 2011 – staroslovenské sakrálne stavby na Slovensku a kostoly zasvätené sv. Cyrilovi a Metodovi v Banskobystrickej diecéze; v roku 2012 – osobnosti súvisiace s cyrilometodskou tradíciou a osobnosti viery a v roku 2013 (Rok viery) – rôzne otázky našej viery. Diskusia uzatvárajúca prednáškovú časť cyklu v aule a po nej nasledujúce občerstvenie

SLOVOM ŽALMU k jubileu

vhodne zakončovali večer spoločenstva. Celkový dejinno-vieroučný plán SŽkJ možno prirovnať k historickému Ž 136, s refrénom o Božej vernosti.

4. Prednášatelia. Cyklus otvoril slávnostnou eucharistiou 14. 2. 2011 Mons. Rudolf Baláž. V prvom roku viedli prednášky P. Baláž (prvá) a B. Štrba (druhá). V druhom ročníku prednášali biskup V. Judák, G. Brendza, V. Nepšinský, J. Ďurica, J. Petřík, P. Kollár, J. Pecha, J. Halama, I. A. Petranský, A. Záborská. Žalmy vykladali J. Jančovič, P. Vilhan a B. Štrba. V treťom ročníku prednášali M. Gavenda, B. Koppal, V. Farkaš, J. Pecha, G. Bendza,

J. Viglaš, V. Kasan OSB, Anton Adam CM, M. Bublinec. Žalmy vykladali F. Trstenský, P. Dubovský, P. Vilhan a B. Štrba. Žalmy počas troch rokov poeticky prednášali väčšinou bohoslovci, občas i laici. Cyklus uzatvoril 15. 12. 2013 sekretár Kongregácie pre východné cirkvi arcibiskup Cyril Vasil' SJ slávnostnou Eucharistiou. Múdroslovný Žalm 19 o Pánovom zákone možno parafrázovať slovami, že nielen nebesia, ale aj prednášatelia rozprávali o sláve Boha.

5. Pracovníci. Prípravná skupina *Anawim* bola dynamická. Okrem riadnych členov, zabezpečujúcich mnohé povinnosti, boli aj mimoriadni, ktorí zdarne pomáhali. Stretnutia pripravovali zvyčajne usilovní seminaristi, pomáhali s prípravou liturgie, tlačou textov, priebehom stretnutí i s následným upratovaním. Komunikačnú stratégiu tvorila i koordinovala Z. Juhaniaková spolu s D. Rončákom, M. Juhaniakom a P. Špánikom. Hudobnú réžiu k žalmom mal na starosti R. Hasík a fotografickú dokumentáciu zo stretnutí D. Jáger a M. Martinka. Nahrávky prednášok zabezpečovali P. Lojan, M. Melich, M. Barniak a L. Priškin. Moderovania stretnutí v aule sa ujal V. Slovák. No i mnohí iní prispeli k hladkému priebehu večerov SŽkJ: sr. Kvetoslava, sr. Invioláta a sr. Tarczicia, ktoré spolu so seminaristami či darcami pripravovali záverečné občerstvenia. Tu akoby sa plnili slová Ž 84: „stúpajú a síl im stále pribúda“.

6. Poslucháči. To všetko sa dialo pre poslucháčov, ktorí sa chceli obnovovať vo viere spoznávaním nových rozmerov žalmov i príkladmi ľudí či náukou viery. Bez poslucháčov, najmä tých, čo svojou prítomnosťou obohacovali spoločné večery, by stretnutia nemali rás živosti, záujmu a živej viery. Oni boli a vždy budú hnacou silou aj pre prednášajúcich. Aby však mnohí „na vlastné uši počuli ... o dielach“ Pánových (Ž 44), prenosi z cyklu vysielali Rádio Lumen a v druhých dvoch ročníkoch i TV Lux.

7. Poďakovanie. Všetkým vyššie spomenutým, i tým, ktorí akokoľvek pomohli, sa žiada ďakovať. Nádejám sa, že tým, ktorí museli pricestovať na tieto stretnutia, Pán doprial nahliadnúť hlbšie do náramnej knihy žalmov. Vieme, že ju tvoria i tzv. preklínacie žalmy, no nik sa ich hádam nebude modliť so zlým úmyslom, ale radšej sa ponorí do žalmov dôvery a vďakyvdania. Verím, že Pán odmení námahu každého jedného; že pozornému srdcu dá milosť porozumieť sebe i spoločnosti, prehľbiť si vieru i povzbudiť v nej bližných a odhodlane žiť ako jej vyznávač. Nech slovami ďakovného žalmu zaznie obdiv a vďaka všetkým zainteresovaným do cyklu SŽkJ: „... jeho verní, vzdávajú vďaka jeho menu svätému.“ (Ž 30,5)

„Mám všetko“

Len devätnásťročná blahoslavená. Svätá v rifliah. Patrónka mladých. Život plný svetla. To sú len niektoré z mnohých prívlastkov, ktoré charakterizujú bl. Chiaru Luce Badano.

Chiara bola vytúženým dieťaťom rodičov Marie Teresy a Ruggera, ktorí žili v Sasselle. Dlho však nemohli mať deti a bolo to pre nich náročné obdobie. Otec Ruggero spomína: „Zakaždým, keď som sa stretol s rovesníkmi, ktorí mali deti, s bolesťou som si uvedomoval, že mi niečo chýba.“ No po niekoľkých rokoch, 29. októbra 1971, im Pán požehnal Chiaru. Snažili sa ju od úplného začiatku vychovávať v duchu kresťanskej slobody. Uvedomovali si, že nebola len ich, ale predovšetkým Božím dieťaťom.

V rodine Badanovcov bola viera súčasťou života aj v bežných dňoch. Už ako malé dieťa bola Chiara veľmi prívetivá, štedrá a temperamentná. Jedna príhoda hovorí, ako vo svojej izbe pozorne preberá svoje hračky, aby tie najlepšie dala chudobným. „Toto áno, toto nie,“ hovorila pri tom. So svojou kamarátkou Chiccou sa často zhovára, modlí a slúži druhým ľuďom. Pravidelne navštevuje istú starenku z miestneho domova dôchodcov. Chiara bola neuveriteľne vnímavá na Ježiša v blížnych. Často a rada si s mamou spievala.

Ako 9-ročná, v septembri 1980, sa malá Chiara so svojimi rodičmi zúčastnila festivalu rodín, ktorý organizovalo Hnutie fokoláre, založené Chiarou Lubichovou. Ideálom jednoty bola oslovená natoľko, že svoj život túžila od koreňa zmeniť. Raz napísala: „Nechcem Ježiša využívať, ale milovať ho... Nemôžem zostať analfaberkou tohto úžasného posolstva. Ako mi nebolo zaťažko naučiť sa abecedu, tak to musí byť i so žitím evanjelia.“ Uvedomovala si aj to, že kríž patrí k človeku, ktorý nasleduje Ježiša.

Počas dospievania je Chiara dievča s typickými problémami dospievajúcich. Má rada šport a spoločné chvíle s priateľmi v kaviarni. Oblieka sa jednoducho. Chodí do gymnázia, túži vyštudovať medicínu a ísť do Afriky. Jej životná cesta, prirodzene, ako cesta každého človeka, mala aj mnoho spleťí; jedného dňa prepadá z matematiky kvôli nedorozumeniu s profesorkou. Napriek sklamaniam a bolesti sa Chiara nenecháva voči nej strhnúť k nijakým negatívnym slovám a úsudkom, priam bráni ostatným, aby sa o nej vyjadrovali zle. Na otázku svojej mamy, prečo priateľom nehovorí o Ježišovi, odpovedá: „Ja im ho musím predovšetkým dávať.“ Jej blízka priateľka Daniela spomína: „Bola veľmi živá a mala veľa nápadníkov. Vedela druhých počúvať – keď si jej niečo rozprával, neexistoval pre ňu nikto iný, len ty.“ Bola veľmi prirodzená a „normálna“, podľa slov mnohých.

Leto 1988. Stalo sa niečo nečakané. Počas hry tenisu pocítila prudkú bolesť v ramene a táto bolesť sa objavovala aj naďalej. Je hospitalizovaná, začína sa séria vyšetrení a čakania. Výsledok vyšetrenia znie: rakovina kostí. Operácia je nevyhnutná. Cestou do operačnej sály Chiara pohotovo a po krátkom boji na lôžku hovorí Ježišovi svoje áno: „Ježišu, ak to chceš ty, chcem to aj ja.“ Ako spomína jej mama, toto áno musela často opakovať, no nikdy ho neodvolala.

Jej život sa od základov zmenil. Pomaly slabne, prestáva chodiť. Avšak z postele vo svojej izbe rozdáva úsmev každému, kto vkročí dnu. Jej otec spomína, že Chiara bola vždy usmiata, až mu to bolo čudné. Raz sa ju pokúsil sledovať cez kľúčovú dierku – a usmievala sa. Pochopil, že Ježiš jej dáva veľkú milosť. „Každý okamih je cenný, nemožno ho premárniť. Bolesť sa nestratí, ale má zmysel ako dar pre Ježiša,“ hovorí Chiara mame. Odmieťa brať morfium, pretože – podľa jej slov – ju oberá o jasnú myseľ. „Už nemám nič. Mám však ešte srdce, s ktorým môžem stále milovať.“ Bolo to, paradoxne, obdobie plné radosti, lásky, svetla, pretože Chiara žila s Ježišom, „jej Ženíchom“ dôverný vzťah. V týchto dňoch dostáva od Chiary Lubichovej nové meno: Luce – Svetlo.

Chiara svoju bolesť nikdy neukázala navonok. Jej tvár vždy žiarila. Keď nadišiel jej posledný deň, mame s namáhavým úsmevom adresovala tieto slová: „Ciao mamma; buď šťastná, lebo ja som šťastná.“ Krátko pred smrťou sa rozhodla, že daruje očné rohovky. Zomrela 7. októbra 1990.

25. septembra 2010 bola v Ríme vyhlásená za blahoslavenú. Jej krédo „Mám všetko, Boh ma miluje“ oslovuje čoraz viac a viac ľudí. Tento rok mladých v Banskej Bystrici a v Poprade navštívili jej rodičia. Chiarin život oslovil aj mladých z mládežníckeho katedrálneho zboru z Banskej Bystrice, ktorí prezentujú hudobno-slovné pásma o Chiarinom živote s názvom „Mám všetko“ po celom Slovensku.

Život plný svetla... Je veľmi ťažké na pár stranách zhrnúť taký očarujúci život tejto mladej blahoslavenej. Chiara nám ukazuje, aké krásne je žiť vzťah s Bohom, aké krásne je byť svätým. Pri nej nemôžeme netúžiť po svätosti. Nech nám jej jas osvetľuje cestu za Ježišom.

Patrik HRMO, 1. ročník

Skúška ohňom

Tak znie slovenský preklad filmu The catching fire, pod ktorým 22. novembra vychádza druhá časť známej knižnej trilógie Suzanne Collinsovej Hry o život.

Na troskách Severnej Ameriky vyrástol Panem ovládaný bohatým Kapitolum, ktoré obklopuje dvanásť chudobných krajov. Kapitol svoju totalitnú vládu dokazuje okrem iného tým, že si raz do roka vezme z každého kraja jedného chlapca a jedno dievča vo veku od dvanásť do osemnásť rokov, aby sa zúčastnili na Hrách o život a pred zrakmi televíznych divákov bojovali na život a na smrť.

Kto nevidel prvú časť, môže mať pri sledovaní druhého filmu nemalé komplikácie pochopiť niektoré súvislosti, ako i vzťahy medzi postavami a možno mu bude unikať viacero detailov, na ktorých film stojí. Teda *Skúška ohňom* počíta s tým, že divák vie, čo sa stalo v predchádzajúcej časti.

Opäť sa tu stretávame so známymi postavami z *Arény smrti* Katniss a Peatom, ktorí si uvedomujú, že víťazstvom v posledných Hrách o život sa ich situácia vôbec nezmenila a ich život rovnako ako životy členov ich rodiny a priateľov sú stále v ohrození. Preto sú aj naďalej pod tlakom totalitného Kapitolu nútení predstierať šťastie a vzájomnú lásku. No nevedomky sa obaja a hlavne Katniss stávajú symbolom prepukajúcej revolúcie, čím na seba, ako aj na predchádzajúcich víťazov upriamia neželanú pozornosť Kapitolu – a tá na seba nenechá dlho čakať.

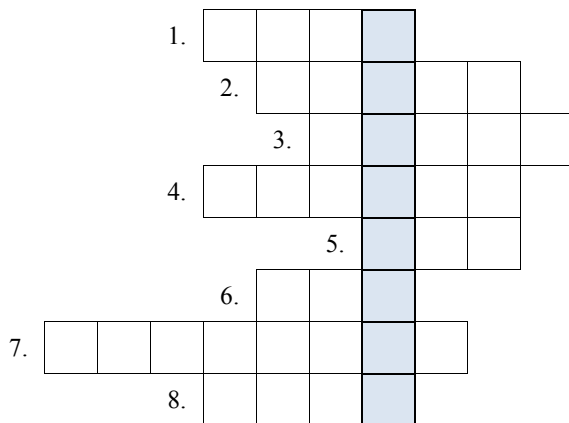
Hneď od prvej chvíle si divák uvedomí, že od predchádzajúceho filmu prešla *Skúška ohňom* nemalý kus cesty. Značnou mierou sa o to postaral navýšený rozpočet, temnejšia pochmurnejšia atmosféra, ako i herecké výkony hlavných predstaviteľov. Dialógy sú zmysluplnejšie a postavy pôsobia realistickejšie a uveriteľnejšie. Dočkáme sa návštevy ostatných krajov, obrazov prepukajúceho povstania, ako i návštevy Kapitolu, kde nám režisér ponúka priamy obraz na morálny úpadok tejto spoločnosti. Romantická línia medzi Katniss, Peatom a Hurikánom je napodiv vykreslená veľmi inteligentne a zostáva v pozadí, aby nechala väčší priestor emočnému rozpoloženiu hlavných postáv vyplývajúcemu zo skúsenosti totalitného systému.

Filmu by sa mohla vyčítať dĺžka 146 minút, ako aj záver, ktorý neprinesie významnejšie rozuzlenie, ale stáva sa akousi prípravou pre ďalšie pokračovanie.

Biblická tajnička

Milí čitatelia, v tejto biblickej tajničke nájdete meno svätca, cirkevného otca, ktorému sa pripisuje aj tento výrok: „**Rob to, čo dokážeš, a modli sa za to, čo nedokážeš – a Boh dá, aby si to dokázal.**” Prajem vám príjemné a vzdelaniu prospešné lúštenie.

1. Čo je znakom zmluvy Boha a Noema po potope?
2. V ktorý deň Boh oddelil oblohu od vôd?
3. Ako sa volá krajina, v ktorej žil Jozef po tom, ako ho predali jeho bratia?
4. Meno Rebekinho otca je?
5. Ako sa volal brat Kaina a Ábela?
6. Meno muža, ktorého Boh zachránil pred zničením Sodomy, je?
7. Rebeka dala jednému svojmu synovi meno „Dieťa mojej bolesti“, no Jakub mu dal meno „Syn šťastia“. Ako sa volal?
8. Ako sa volal raj, kde prvýkrát bývali prví ľudia Adam a Eva?

Pomôcka: Správne odpovede nájdete v knihe Genizis.

Žrebovaním sa výhercom minulej tajničky stala **pani Aneta Rezlázová**, ktorá správne vylúštila a poslala nám odpoveď *Marko Rupnik*. Jej výhra je kniha *200 rokov Kňazského seminára v Banskej Bystrici*. Vaše riešenia tajničky aj teraz očakávame na našej internetovej alebo poštovej adrese do 28. februára 2014.

Radostné prežitie sviatkov praje
Dominik KUČERA, 2. ročník

„Ustavične sa radujete v Pánovi!“ (Flp 4, 4)

Na preverovaní sa pýtajú cigáňa, kým bol jeho otec.

-„Prosím, tuberák.“

„My myslíme, čo robil?“

-„Prosím pekne, kašľal.“

„Ale z toho sa predsa nedá vyžiť!“

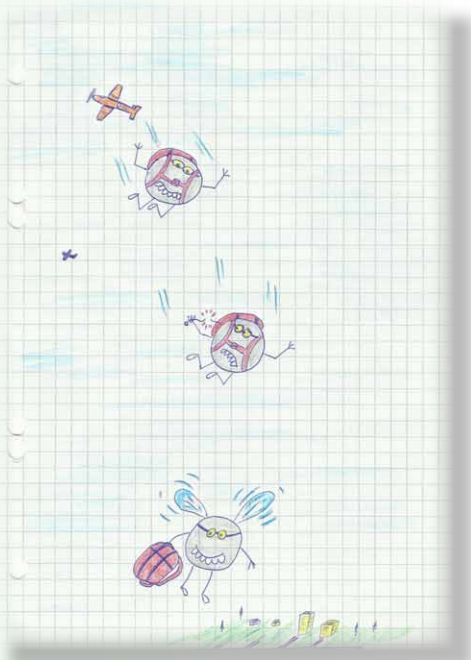
-„Ved' preto zomrel!“

Sedia dve blchy na plešine a jedna sa pýta tej druhej:

- Pamätáš sa? Kedysi sme sa tu hrávali na schovávačku.

Je to veľmi nespravodlivé, že jedlo zostáva 2 minúty v ústach, 2 hodiny v žalúdku a 3 mesiace na bokoch.

Jediné, čo ma v živote napadlo, bol susedov pes.

Vtipy: **Dominik KUČERA**
Komixy: **Adam LUBELLAN** a spol.

Ponuka!

Ponúkame interaktívne CD s nahrávkami prednášok prvého ročníka cyklu SŽkJ a s powerpointovými prezentáciami. Cena za 1ks je 4€. Môžete si ho objednať na emailovej adrese kniznica@xaver.sk alebo zakúpiť osobne v priestoroch seminárnej knižnice v Badíne.

SLOVOM ŽALMU
k jubileu

1. ročník

dodá LÚČ

Popolavý

Čo tým naznačuješ, sneh...
... radosť, zimu, kolobeh?
Že si znova líhaš
na svet našich podrážok?
... oddych, lieky, smiech?

Keby si len tušil!
Tvoj dom prechodný zatiaľ
naplnil čerstvý hriech,
a zem porodila za ten rok,
čo nepriateľ na jar zasial;
Chýbajúci poriadok.

Čo to naznačuješ, sneh?
Až tak miluješ ľuďí,
hoc ťa žiaden nepovzbudí,
že ukazuješ iný breh – ten druhý,
keď občas padneš z našich striech?

Obliekaš svet sebou samým;
A tým svojím gestom starým,
... známym,
pozdvihuješ z porážok
a liečiš jeho rany našich
nevšímavých podrážok.

Čo nám to naznačuješ – ty tichý a nevtieravý – popolavý sneh?

Juraj KISS